

TORRE DE LA SAGRERA

COMPTE JUSTIFICATIU

MEMÒRIA DESCRIPTIVA D'ACTUACIÓ 2023

MEMÒRIA ECONÒMICA 2023

Federació Torre de la Sagrera

MARÇ 2024 | BERENGUER DE PALOU 64-66, 08027 BARCELONA

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1. MEMÒRIA DESCRIPTIVA D'ACTUACIÓ 2023	3
1.1. INTRODUCCIÓ I LÍNIES GENERALS D'ACTUACIÓ	3
1.2. LA GESTIÓ COMUNITÀRIA	
Govern en comunitat	5
1.2.1. Espai Torre	5
1.2.2. Comissió Gestora	6
1.2.3. Comissions de treball per àmbits	6
1.2.4. Consell d'equipament	10
1.2.5. Comissió de seguiment	10
1.3. ÀMBITS D'ACTUACIÓ I PROJECTES	
La dinamització comunitària	10
1.3.1. Memòria i patrimoni	11
1.3.2. Casa de la Festa	12
1.3.3. Sostenibilitat i medi ambient	17
1.3.4. Infància i família	19
1.3.5. Projecte A La Sagrera Fem Via	20
1.3.6. Enxarxament i col·laboracions en iniciatives del territori	21
1.4. AL SERVEI COMUNITARI	
La Torre de la Sagrera com a motor social	24
1.4.1. Servei d'atenció i finestra al projecte	24
1.4.2. Promoció i suport a projectes comunitaris	25
1.4.2.1. Residència d'entitats	25
1.4.2.2. Cessió d'espais d'interès comunitari	26
1.4.2.3. Lloguer d'espais	27
1.4.2.4. Racons de trobada	27
1.4.2.5. Banc de recursos	28
1.4.3. Activitats socioculturals, formatives i de lleure	29
1.4.3.1. Arts escèniques, xerrades, concerts	31
1.4.3.2. Exposicions	34
1.4.3.3. Tallers	36
1.4.3.4. Espais d'aprenentatge comunitari	44
1.5. COMUNICACIÓ	45
1.5.1. Comunicació virtual	46
1.5.2. Comunicació física	54
1.6. L'EQUIP HUMÀ	55
1.7. INDICADORS DE PARTICIPACIÓ	56
2. MEMÒRIA ECONÒMICA	58

1. MEMÒRIA DESCRIPTIVA D'ACTUACIÓ 2023

1.1. INTRODUCCIÓ I LÍNIES GENERALS D'ACTUACIÓ

La present memòria recull els principals projectes, iniciatives i activitats desenvolupats al Casal de barri Torre de La Sagrera durant l'any 2023 en el marc del projecte de gestió comunitària impulsat per la Federació Torre de La Sagrera en conveni amb l'Ajuntament de Barcelona.

La Torre de La Sagrera és un projecte de gestió comunitària que va néixer l'any 2017 a la mateixa Sagrera. La Federació Torre de la Sagrera, entitat de segon grau amb sis anys de trajectòria, s'ha arrelat ràpidament al seu entorn sota la concepció ideològica de que l'equipament és un bé comú del territori. És a dir, s'entén que l'entorn té el dret i la responsabilitat de participar en la seva gestió, en tant que incideix a la seva quotidianitat.

L'activitat duta a terme per la Torre de la Sagrera sota els principis d'horitzontalitat, proximitat i assemblearisme poc a poc l'han derivat en valors bandera de l'acció com la sostenibilitat, la inclusió, la participació intergeneracional i la igualtat.

Si el 2018 es va caracteritzar per l'obertura de l'equipament al públic i la posada en marxa dels principals serveis, el 2019 es van anar formant, de forma més orgànica, les bases de la tasca comunitària de l'equipament, donant lloc al naixement de grans projectes propis i de comissions de treball que des d'ençà han definit les línies anuals de treball.

El 2020 va tenir com a protagonista la pandèmia sanitària causada per la COVID-19, actuant com a disruptora de tota aquesta embranzida de participació i vida comunitària que s'havia generat progressivament des de l'obertura de l'equipament.

El 2021 es va iniciar la recuperació en el darrer trimestre, tendència que ha continuat durant els dos anys següents amb una gran recuperació de les activitats tot i que encara es fan palesos els efectes de la pandèmia en els espais de participació on les entitats, força tocades, han tornant a la seva activitat de forma desigual.

Aquest 2023 és el primer any en el que les activitats i els ingressos derivats d'aquestes han superat el període pre-pandèmic. Ha estat un any de molta activitat, el nombre de propostes d'activitats ha augmentat i el nombre de participants a aquestes també. Igualment, s'han pogut engegar propostes que fa temps es volien dur a terme. Ara toca per tant, consolidar l'oferta i assegurar que en el futur aquesta continuï responent a les necessitats del barri.

Línies generals d'actuació de l'equipament durant l'any 2023

- **La Torre de la Sagrera com a motor social**

Any caracteritzat per l'enxarxament territorial i l'impuls a iniciatives comunitàries, reforçant els vincles territorials amb les entitats i equipaments del barri amb projectes com A la Sagrera Fem Via o Dones Sumem Veus, entre d'altres.

El projecte també ha traspassat les parets de l'equipament, amb un augment de la presencialitat a l'espai públic, un 'sortir cap enfora' que ha fet augmentar la participació i l'impacte a tot el plànol de La Sagrera.

- **L'edifici al servei del projecte**

Al llarg del 2023 hem omplert tots els espais amb activitats pròpies i d'altres entitats del barri amb mancances més flagrants d'espais com el CAP de La Sagrera, Serveis socials, Escola 30 passos, entre d'altres. Ha quedat palesa la manca d'espais a la Sagrera i l'equipament s'ha anat adaptant a les necessitats constants i canviants dels diferents col·lectius i serveis.

Aquest any també ha estat marcat per les obres. D'una banda, la construcció de l'edifici del solar del costat ha fet que el pati exterior quedés reduït en més d'un metre per la instal·lació d'una tanca de seguretat.

D'una altra banda, s'ha iniciat la remodelació i imminent obertura del refugi antiaeri del soterrani.

- **Enfortiment de la Torre de la Sagrera**

A nivell intern, aquest any hem pogut gaudir d'un creixement exponencial de la participació en la governança i en el teixit associatiu que envolta l'equipament.

Las comissions de treball han estat més actives que mai i poc a poc s'ha pogut consolidar la periodicitat i els punts a treballar a les diferents trobades.

Hem de destacar l'augment de la participació a la comissió gestora, amb un promig de 10 persones que provenen d'entitats però també dels grups comunitatis creats a la Torre.

1.2. LA GESTIÓ COMUNITÀRIA

Govern en comunitat

El projecte de gestió de l'equipament aposta per un model de governança democràtic, participatiu i inclusiu, dotat de mecanismes que fomentin la implicació i l'apoderament del veïnat.

La Torre de la Sagrera compta amb diferents espais oberts a la participació que permeten implicar l'entorn en el disseny i el desenvolupament de les activitats així com en la gestió del mateix equipament. Són mecanismes de participació real, d'escolta activa i presa col·lectiva de decisions.

La Torre de la Sagrera constitueix una oportunitat més per continuar fent barri; un nou punt perquè els sagrerencs i les sagrerencs ens trobem i retrobem amb els nostres veïns i veïnes i engeguem projectes i reptes conjunts que ens permetin, no només la realització personal i col·lectiva, sinó fomentar la convivència i el sentiment de pertinença al barri.

1.2.1. Espai Torre

El projecte de gestió de l'equipament, seguint amb el model de gestió ciutadana, es basa en la participació veïnal en la seva governança. Espais de presa de decisions que fomenten l'empoderament ciutadà i la corresponsabilització en la cura d'espais públics i comuns. L'espai Torre és una trobada participativa oberta al veïnat, a persones usuàries, entitats i col·lectius de la Sagrera en el que es valora, es proposa i es fa créixer el projecte de gestió comunitària.

Aquest curs hem realitzat un Espai Torre. En aquest, hem debatut al voltant de les línies de treball, recollint propostes a través d'una dinàmica on les persones assistents van fer reflexions i aportacions al voltant de diferents temàtiques que afecten directament el funcionament del dia a dia de l'equipament, temes com la gratuïtat o no de les activitats, com millorar la participació als òrgans de decisió, usos dels espais i cessions..., aportacions que ens serviran per seguir millorant en la gestió de l'equipament i també per augmentar la participació en els diferents espais.

DATA	DURADA	PARTICIPANTS
19 de desembre	2 h	12

1.2.2. Comissió Gestora

Aquesta constitueix l'òrgan executiu de l'equipament i esdevé la principal eina d'articulació del projecte de gestió. Per facilitar la participació i una major comunicació entre els diferents participants es genera un espai de trobada entre l'equip humà contractat i una representació de cadascuna de les entitats que conviuen de forma continuada a la Torre.

Aquest any, s'ha passat de reunions quinzenals a reunions mensuals i s'ha ampliat la convocatòria a grups i comissions de l'equipament. Aquest fet ha disminuït les trobades però ha fet augmentar la participació i la diversitat d'assistents, millorant la representativitat de les persones i grups que conviuen a l'equipament.

DATA	DURADA	PARTICIPANTS
18 de gener	1,5 h	7
3 de maig	1,5 h	12
30 de maig	1,5 h	10
27 de juny	1,5 h	13
26 de setembre	1,25 h	12
8 de novembre	1,25 h	9
13 de desembre	1,5 h	12
	1,25 h de mitjana	10 persones de mitjana

S'han convocat un total de **7 reunions**, amb una participació mitjana de **10 persones**. Aquesta mitjana ha pujat respecte l'any anterior que era de 6 persones.

1.2.3. Comissions de treball per àmbits

Les comissions de treball són el motor de la tasca de dinamització sociocultural. Espais de participació oberts a la ciutadania que treballen de manera regular i continuada en àmbits concrets de la gestió de la Torre de la Sagrera, tant relacionats amb els serveis que s'ofereixen com d'altres que procuren pel bé comú. El nombre de participants no ha estat tan nombrós però si més constant i ha fet que s'estiguin consolidant amb força, més enllà de l'equipament.

COMISSIÓ	DATA	DURADA EN MINUTS	PARTICIPANTS
Festivitats i Tradicions	10 de gener	90	5
Història i patrimoni	21 de gener	120	7
Hort i sostenibilitat	2 de febrer	60	6
Festivitats i Tradicions	13 de febrer	90	5
Història i patrimoni	21 de febrer	90	6
Festivitats i Tradicions	20 de març	90	5
Història i patrimoni	29 de març	120	8
Festivitats i Tradicions	2 de maig	60	6
Història i patrimoni	3 de maig	90	5
Hort i sostenibilitat	17 de maig	90	4
Hort i sostenibilitat	25 de maig	60	3
Festivitats i Tradicions	6 de juny	60	4
Història i patrimoni	14 de juny	120	4
Hort i sostenibilitat	29 de juny	90	6
Festivitats i Tradicions	4 de juliol	60	5
Hort i sostenibilitat	13 de juliol	90	6
Història i patrimoni	14 de juliol	90	7
Història i patrimoni	8 de setembre	90	6
Festivitats i Tradicions	12 de setembre	60	5
Hort i sostenibilitat	14 de setembre	90	6
Història i patrimoni	22 de setembre	90	6
Festivitats i Tradicions	17 d'octubre	90	5
Història i patrimoni	25 d'octubre	120	5
Festivitats i tradicions	7 de novembre	120	5
Festivitats i tradicions	11 de novembre	120	7
Festivitats i tradicions	28 de novembre	120	5
Història i patrimoni	14 de desembre	120	4
27 trobades		92 minuts de mitjana	6 persones de mitjana

S'han convocat un total de 27 reunions, 9 més que l'any anterior, amb una participació mitjana de més de **6 persones**.

Comissió d'Història i Patrimoni

Aquesta comissió va sorgir principalment de dues inquietuds; la primera és l'existent valor patrimonial, cultural històric de l'edifici que acull l'equipament, i la segona per la trobada d'un refugi antiaeri en el mateix emplaçament amb una desconexió gairebé absoluta per part del veïnat.

Amb aquest relat inicial neix un espai comunitari que persegueix recuperar, preservar i dignificar la memòria de La Sagrera, de les seves lluites i de la seva gent. Alhora, treballa per fer valdre el patrimoni cultural, tan de l'edifici com dels diferents punts d'interès existents al seu entorn territorial.

Es tracta d'un grup intergeneracional d'una heterogeneïtat social força àmplia, de fet torna a ser el col·lectiu de la Torre que ha tingut la capacitat més gran d'engrescar a persones no associades de forma activa i reiterada.

Aquest any han augmentat les trobades i el nombre de projectes a desenvolupar i han sorgit noves idees molt engrescadores. Els principals projectes impulsats es recullen en el **projecte Memòria i Patrimoni**, descrit en l'apartat 1.3.1 d'aquesta memòria.

Comissió de Festivitats i Tradicions

Té per objectiu dotar a la Sagrera d'un calendari festiu català d'arrel tradicional ric i variat, que englobi totes les festivitats populars i tradicionals, tan grans celebracions, com festivitats més petites que corren el risc de desaparèixer o no són conegudes al territori. La comissió també vetlla per la promoció de la cultura popular i tradicional tant de Catalunya com local a través d'activitats, tallers, conferències, debats, cicles, espectacles, així com la creació d'elements i símbols del costumari català.

L'assistència a la comissió és estable, hi participen 5 persones de forma fixa. Aquest any ha estat molt dinàmic ja que, hem desenvolupat un calendari anual amb totes les activitats, això ha facilitat els punts a treballar a cada trobada.

Després del debat intern de l'any anterior, hem portat a terme diverses de les activitats de la comissió a les places i carrers de la Sagrera.

Aquesta comissió, oberta al veïnat i integrada per persones que formen part de les principals entitats del barri que treballen al voltant de la cultura popular, s'ha convertit en un espai de coordinació, difusió i recuperació d'activitats de cultura popular al voltant del calendari festiu a la Sagrera.

Totes les iniciatives desenvolupades per la comissió es recullen en el **projecte Casa de la Festa**, descrit en l'apartat 1.3.2 d'aquesta memòria, que constitueix un dels eixos de treball de la Torre de la Sagrera.

Comissió d'Infància i família

La comissió d'infància va molt vinculada a l'espai de joc familiar d'El Raconet de la Torre. El naixement d'aquest grup va sorgir de la voluntat de fer un espai adequat a les necessitats de les famílies i que suposés un punt de trobada per a compartir experiències i generar projectes conjunts.

Aquest any, la comissió ha estat pausada però els projectes que es van iniciar continuen actius i descrits a l'apartat 1.3.4. d'aquesta memòria.

A inicis del 2024, amb tota la informació recollida farem una trobada amb la intenció d'engegar de nou les reunions periòdiques d'aquesta comissió.

Per altra banda, hem continuat amb el suport del CAP de la Sagrera i el contacte amb escoles i AFAs ha estat important per a la realització d'activitats de caire familiar i en accions conjuntes que han afavorit els infants del territori.

Grup de l'Hort i el compostatge comunitari

Grup de treball implicat en la cura i el conreu de l'hort i de la gestió dels dos compostadors comunitaris. La finalitat és crear un espai de relació veïnal a través de l'aproximació a l'agricultura i la sensibilització ambiental.

Actualment hi formen part un total de 5 persones que es distribueixen les tasques i planifiquen la gestió. Es tracta d'un grup que avança de forma autogestionada i que ha mostrat un fort compromís en el projecte.

La comunicació és via Whatsapp i hi ha establertes trobades periòdiques per anar compartint la informació i passar una bona estona la voltant de l'hort.

Més enllà de les visites a l'hort, de forma gairebé diària segons l'època de l'any, s'han dut a terme diverses reunions del grup per tractar temes organitzatius.

En total, el grup s'ha reunit 7 vegades amb una mitjana de participació de 4 persones.

GRUP DE TREBALL	DATA	DURADA	PARTICIPANTS
Hort i sostenibilitat	2 de febrer	60	6
Hort i sostenibilitat	17 de maig	90	4
Hort i sostenibilitat	25 de maig	60	3
Hort i sostenibilitat	29 de juny	90	6

Hort i sostenibilitat	13 de juliol	90	6
Hort i sostenibilitat	13 de juliol	90	6
Hort i sostenibilitat	14 de setembre	90	6
7 trobades en total		1,5 h de mitjana	4 persones de mitjana

1.2.4. Consell d'equipament

Fòrum de participació i màxim òrgan de decisió, presidit per la Regidoria del Districte i format per la Comissió gestora, l'Equip humà, associacions usuàries del Casal de barri, les bases de les entitats de la Federació, conselleries polítiques i tècnics de l'administració.

El Consell es convoca anualment, i sempre que es consideri necessari, és un espai de posada en comú de l'estat del projecte presentat.

DATA	DURADA	PARTICIPANTS
24 de gener	2 h	9

1.2.5. Comissió de seguiment

La Comissió de seguiment té com a funció principal vetllar pel bon funcionament del projecte de gestió cívica i fer-ne el seguiment per part de Districte.

Aquest 2023 s'ha convocat una reunió de seguiment.

DATA	DURADA	PARTICIPANTS
25 d'octubre	1 h	4

1.3. ÀMBITS D'ACTUACIÓ I PROJECTES

La dinamització comunitària

La Torre de La Sagrera és un projecte caracteritzat per la seva vinculació al territori i la seva tasca comunitària com a dinamitzadora i facilitadora d'iniciatives veïnals.

Els projectes comunitaris són la materialització d'aquesta tasca, generada en la seva majoria des de les comissions de treball o a través de l'enxarxament amb altres iniciatives d'escala territorial. És per tant, un projecte entés més enllà de l'espai físic que ocupa.

Al llarg de l'any s'ha treballat en diferents projectes comunitaris que descrivim a continuació, endreçats per àmbit temàtic.

1.3.1. Memòria i patrimoni

Al llarg del 2023 s'han impulsat els següents projectes en relació amb la Història i Patrimoni del barri:

- Xerrada sobre el ferrocarril i el seu pas per la Meridiana.
- Exposició temporal *La Llibreta dels Tres Tombs de Sant Andreu*.
- Xerrada *La llarga història de les obres de la Sagrera i els mitjans de comunicació*.
- Xerrada *El crim de la Sagrera i altres crims*
- Suport en la part relacionada amb història i patrimoni de la creació del joc de taula del barri elaborat per La Sagrera Fem via, amb la col·laboració d'ALC Stronghold i Juguem.

Arxiu documental

Des de la comissió es manté la voluntat de treballar de forma enxarxada amb el Fons de documentació de la Sagrera i altres fons documentals d'entitats del barri. Es tracta d'un projecte a llarg terme que s'emmiralla en altres projectes de ciutat que han treballat la recuperació històrica de forma comunitària, com és el cas de l'Arxiu Històric de Roquetes.

Visites escolars i històriques a la Torre de la Sagrera

Des de la Comissió d'Història i Patrimoni es va donar sortida a demandes escolars per a fer visites històriques de la Torre i dels seu entorn. Enguany també hi ha hagut demanda d'alguna escola, com és el cas de l'Escola La Pegaso, que s'han interessat per visitar l'equipament i conèixer-ne la història, així com les bèsties i imatgeria festiva que acollim.

D'altra banda, aprofitant els esdeveniments de l'aniversari de la Torre i les Festes Majors de Primavera del barri, hem ofert visites guiades per als veïns, repassant més a fons la història de l'edifici així com la vinculació d'aquest amb la història de la Sagrera. Aquestes visites s'han fet amb la col·laboració de membres voluntaris de la Comissió d'Història i Patrimoni, i han tingut molt d'èxit i repercussió, ja que eren una demanda de part del veïnat.

Tríptic de benvinguda a la Sagrera

La comissió ha dedicat diverses reunions a treballar en el disseny del tríptic 'Descobreix la Sagrera' per a persones nouvingudes, en previsió de l'augment exponencial al barri en els nous edificis que s'estan construint i també amb la pretensió, que persones que porten més temps

visquent al barri, puguin aprofundir una mica més en la realitat patrimonial i històrica del nostre barri.

En aquest tríptic s'hi podrà trobar un breu resum de la història de la Sagrera, destacant moments decisius i importants de la realitat del barri. També s'inclourà un plànol de la Sagrera amb diferents punts marcats on es poden veure diferents llocs històrics del barri. Aquest plànol té la voluntat de mostrar punts diferents que no es poden trobar en altres aplicacions de mapes. També disposarà d'una línia del temps amb els diferents fets històrics del barri.

1.3.2. Casa de la Festa

El Casal de barri Torre de la Sagrera ha esdevingut amb els anys un referent de vida comunitària i de cultura popular i tradicional no només del territori, sinó també de la ciutat.

Un element identificatiu del projecte és la seva proactivitat amb l'entorn. I és que actualment la Comissió de Festivitats i Tradicions de la Torre reuneix persones voluntàries i les principals entitats del barri que treballen aspectes relacionats amb la cultura popular, per tant s'ha convertit en el principal agent impulsor d'iniciatives al voltant de la cultura popular i tradicional a la Sagrera.

Al llarg d'aquest any, la comissió ha augmentat la seva presència al carrer organitzant activitats a les principals places del barri així com el seu vincle amb altres entitats, que s'han sumat a activitats concretes ampliant la base participativa.

Com a Casa de La Festa, el 2023 s'han promogut una sèrie d'activitats:

Tallers formatius relacionats amb la cultura popular

- Tallers oberts de Jocs tradicionals
- Taller de danses tradicionals
- Taller trimestral de castanyoles
- Visita guiada als pessebres de Barcelona
- Tallers de gralla
- Ballfolka't- Balls de plaça
- Balfolk Europeu

Tallers de gastronomia: tradicions a taula

Al llarg d'aquest 2023 hem ofert tot un seguit de tallers relacionats amb la gastronomia i dates assenyalades de la cultura popular. Al llarg d'aquest curs hem programat els següents tallers de Tradicions a Taula:

- Tortell de Reis

- Dijous llarder o gras, botifarra d'ou
- Pa de Sant Jordi
- Coca de Sant Joan
- Panellets i moniatos

Tot i programar aquests 5 tallers, han tirat endavant només 2 d'ells.

Jornades d'estiu de Cultura Popular

Un any més, la nostra oferta d'educació en el lleure per a infants de 5 a 12 anys. Per tal de promocionar la cultura popular i observant la necessitat d'oci i socialització dels infants després d'un període d'aïllament social hem valorat com a molt enriquidor, aquest casal d'estiu.

El projecte continua girant al voltant de la cultura popular, les tradicions perdudes i el reconeixement de l'entorn. S'ha mantingut la voluntat de col·laborar amb entitats del barri, entitats de cultura popular i amb comerços i iniciatives del barri. Les jornades d'estiu no només funcionen com a projecte d'educació en el lleure sinó que també és una bona eina per a establir vincles amb el veïnat i La Sagrera.

S'ha realitzat en un total de 4 setmanes i hi han assistit un total de 40 infants de diferents edats i escoles diferents. La majoria dels infants han repetit de l'any anterior, això demostra el vincle que les famílies i els infants hi han generat amb el projecte.

Tradifest! Tastets de cultura popular

Píndoles o petits tastets de cultura popular que es realitzaran en format d'activitat o exposició coincidint amb un esdeveniment local.

- **Tallers oberts de Jocs tradicionals per a públic familiar**

Al llarg de la bateria de tallers d'hivern i primavera hem portat a terme tres sessions de jocs tradicionals amb la Companyia de Jocs L'Anònima (una al mes).

- **Presentació del llibre *Mitologia dels Països Catalans***

Al voltant de Sant Jordi, vam portar a terme la presentació del llibre de mitologia dels Països Catalans, un llibre on vam descobrir els éssers mitològics de la nostra terra. La llibreria Trabookaire va col·laborar amb aquesta activitat venen llibres. Aquest llibre va acabar sent el tercer més venut a Sant Jordi.

- **Presentació del llibre *El xumet de Foc***

Presentació del conte d'Amadeu Carbó i Xavier Iborra *El xumet de foc. Dracs i diables*:

És Festa Major! Un llibre infantil per posar en valor la cultura del foc i les seves bèsties als més menuts de la casa.

- **Visites guiades a l'exposició permanent de la imatgeria festiva de la Torre**

Diferents centres escolars del barri i d'altres serveis, han vingut a rebre ua visita explicativa sobre les bèsties que tenim i sobre la cultura del foc en general.

- **Exposició temporal de bèsties per les Festes de Primavera de la Sagrera**

Al llarg de dues setmanes, hem rebut la visita de 400 infants de totes les escoles de la Sagrera que han vist bèsties de La Sagrera i d'altres mentre esperaven per cremar el barri el dissabte de Festa Major.

- **Cicle de música tradicional i d'arrel *Retrobaments. Música sota el Cel***

Hem pogut comprovar com el cicle cad any disposa de més ressò dins del mon de la música tradicional a Barcelona i hem pogut gaudir de 4 concerts a la fresca amb música d'arrel.

- **Exposició temporal 400 anys de gegants de la plana major de Barcelona**

Una exposició amb roll-ups on es podia descobrir l'origen i el pas dels anys dels gegants de la plana de Barcelona.

Col·laboracions en cicles del calendari festiu

Des de la Torre de La Sagrera, com a Casa de la Festa i agent cultural del barri té especial interès en els cicles del calendari festiu. Per un costat, per mantenir vives les tradicions del barri com a símbol de pertinença i cohesió veïnal i per l'altre per aportar noves dinàmiques que enriqueixin l'oferta de barri.

- **Enterrament de La Sardina**

Tarda familiar on es va visualitzar el conte de la Vella Quaresma i cada infant assistent va pintar la seva sardina i penjar-la per tal de muntar una exposició durat tot el mes.

Tot seguit, la mateixa Vella Quaresma ens va portar al Pati de La torre on vam enterrar la Sardina. Al llarg del mes es podia venir a visita la mostra de les Sardines dibuixades pels infants.

- **Festa de Sant Patrici**

Amb motiu de Saint Patrick's Day, patró d'Irlanda, conjuntament amb el centre de cultura popular Can Galtà Cremat, vam poder gaudir d'una mostra i taller de danses irlandeses i un concert amb Seven Drunken Knights a la Plaça dels Jardins d'Elx.

- **Matí familiar per Sant Jordi**

La Diada de Sant Jordi és una ocasió especial per apropar-nos als llibres. Durant aquell matí familiar es van oferir maneres diferents i originals d'acostar la lectura als més petits de la casa.

- **Festes de Primavera**

Aquest any, durant les Festes de primavera de La Sagrera hem portat a terme visites guiades a La Torre on les persones assistents han pogut descobrir els racons de la Torre de La Sagrera i fer un passeig per les curiositats de l'edifici i la història del barri.

- **Catifa de Corpus i instal·lació de l'Ou com Balla**

Després d'un any on no vam poder fer la catifa, aquest any hem portat a terme la Catifa de Corpus al pati de La Torre i hem aconseguit que La Sagrera en Femení fes la seva catifa a l'Espai 30. Aquestes dues catifes es van desfer amb una ballada dels Gegants de Drac, Diables i Gegants de la Sagrera.

Va haver molta assistència en el muntatge i en tot el procés i s'ha convertit en una activitat referent al barri que de ben segur que provocarà més participació l'any entrant. Per altra banda, vam tenir el privilegi de poder gaudir de L'ou com balla al Pati de La Torre. Aquesta manifestació, pròpia de la festa del Corpus barceloní. Els elements de l'ou com balla són l'ou, l'aigua (en aquest cas, aire) i l'abundor de flors, tots tres amb interpretacions simbòliques de fecunditat i regeneració, pròpies de l'estació primaveral en plena vitalitat.

- **Sant Joan i la Flama del Canigó**

Aquest any, de nou l'Agrupament Escolta i Guia Pau Casals va portar a terme la tradicional portada de la flama del Canigó cap a La Sagrera. Una tradició que remunta al 1979 i que malgrat tot es va poder fer, seguit d'una revetlla on Drac, diables i gegants de La Sagrera van poder fer una foguera i vam poder celebrar juntes la festa de canvi de solstici i la comissió de festes de la Sagrera va organitzar un sopar multitudinari.

- **Castanyada**

Aquest any, la Comissió de festivitats i tradicions de la Torre ha preparat la festa de la Castanyada a la Sagrera. S'ha desplaçat l'activitat als Jardins d'Elx on vam poder gaudir d'un espectacle pels més menuts i vam descobrir la supercastanyera, una nena plena d'alegria, castanyes i moltes cançons!. L'Agrupament Escolta i Guia Pau Casals i l'esplai de la Sagrera, van vendre castanyes, cafè i d'altres productes per amenitzar la tarda.

- **Toc d'inici per la Festa Major de la Sagrera**

Seguint la tradició de la ciutat, el Toc d'Inici va marcar el començament de la Festa Major de la Sagrera. Just abans de l'acte del pregó vam gaudir de l'actuació de l'Esbart l'Estel i del ball de gegants de Dracs, Diables i Gegants de la Sagrera.

- **Festa Major de la Sagrera**

Aquesta festa major, com a torre hem participat amb dues visites obertes a la Torre on la Comissió d'Història i Patrimoni de la Torre explicava a les persones assistents, la història de l'edifici. Aquestes visites han tingut un gran èxit de participació entre el veïnat de la Sagrera.

Per altre banda, l'Associació Recreativa Juguem ha portat a terme campionats de jocs de taula amb molta participació i diversió per a tots els públics.

- **Nadal a La Torre**

Aquest any, hem començat les activitats nadalenques amb la, ja habitual, *Tarda de Tradicions*. El 15 de desembre es va poder fer un espectacle on l'Oncle Buscall ens va portar el tió, a la Torre i a la Parròquia Crist Rei. En aquesta ocasió, l'Oncle Buscall va venir a la Plaça de l'Assemblea de Catalunya.

Seguidament, vam acabar l'acte obert amb *La Quina Solidària de La Sagrera*, bingo popular que ha servit per recuperar una de les tradicions típiques d'aquest període, per promocionar el comerç del barri, ja que el SAAC i diferents establiments ens ha donat regals per donar als guanyadors. Per aquesta activitat, hem pogut contar amb suport del sindicat d'habitatge de La Sagrera a la barra i hem cedit tots els beneficis a la campanya de recollida de joguines de la parròquia de Crist Rei.

El divendres 22 de desembre, a la Plaça de Jardins d'Elx, hem fet cagar el tió a la Plaça de Jardins d'Elx, conjuntament amb el SAAC (Sagrera activa associació de comerciants) i la comissió de festes de La Sagrera. Una tarda on van participar al voltant de 200 infants.

1.3.3. Sostenibilitat i medi ambient

Aquest àmbit de treball sorgeix de la voluntat de fomentar la consciència mediambiental tant a l'equipament com a La Sagrera. Per tal fita, d'una banda es vol que l'equipament sigui un model de gestió sostenible de referència, i d'altra banda es treballa amb la generació de diferents activitats i projectes entorn la sostenibilitat i el medi ambient, com l'hort o l'estació meteorològica, que vagin acompanyats d'un seguit de tallers, activitats i xerrades que els enriqueixin.

Els principals projectes i activitats realitzats aquest any han estat:

L'Hort de la Torre i el compostatge comunitari

Projecte iniciat el 2019 que ha gaudit de molt bona salut al llarg dels 4 anys que porta en funcionament. El grup de treball implicat en la seva cura ha mantingut un contacte constant entre els seus membres a través del whatsapp i les trobades no formals dels dijous a la tarda.

A través d'una gestió comunitària es decideix de forma col·lectiva què s'hi planta i el repartiment dels torns de rec. A més a més, participen de forma col·lectiva i en xarxa en l'elaboració d'una proposta d'activitats entorn del verd i l'horticultura:

- Celebració de dates assenyalades a través de tallers formatius i activitats divulgatives
- Participació en la Xarxa d'Horts de Sant Andreu, pensant en activitats relacionades amb l'horticultura.

Aquest any ha fet un canvi de direcció pel que fa a la decisió de què plantar a les diferents taules. S'ha decidit poder improvisar i dedicar unes taules a l'experimentació de cultius diversos.

Pel que fa al compostatge, s'ha comptat amb la col·laboració de l'AFA de l'Escola 30 passos, que gairebé a diari ens porta la pell de fruita dels esmorzars de l'escola com a aportació de matèria orgànica.

Més enllà dels projectes de sostenibilitat estables, es manté la voluntat de treballar la consciència mediambiental a través de xerrades, espectacles i el treball en col·laboració amb altres agents del barri i de districte.

Espectacle Familiar - On, com, aigua?

En motiu del dia Mundial de l'aigua, amb poder conèixer a la Toli. La Toli és una pallassa que aproxima als infants i a les seves famílies a tractar temes quotidians de gran importància per la sostenibilitat i la supervivència del nostre planeta. On, com, aigua? proposta distesa i divertida que tractava sobre la importància de l'aigua i el seu ús en la nostra vida diària

Parking Day

En aquesta ocasió ens vam traslladar davant de l'escola Congrés Indians on, al llarg de la tarda teiem programades les següents activitats: Taller de plantes Crasses, Xerrada: Els refugis climàtics des d'una visió ecofeminista i un mural col·lectiu amb els alumnes de l'escola.

Al llarg del matí vam poder donar un cop de mà a la activitat pensada per l'escola on fèiem enquestes a peu de carrer per tal de conèixer els diferents materials aïllants.

En aquesta ocasió, a partir del migdia va començar a ploure de forma molt violenta i ens vam veure obligats a suspendre tot el que s'havia programat.

Festa Hortera

Des de la Xarxa d'Horts dels Equipaments de Sant Andreu es va apostar per fer una activitat on donar a conèixer tots els horts que hi ha al districte i també poder relacionar a persones voluntàries dels diferents horts. Vam començar la jornada amb un esmorzar conjunt, després vam portar a terme un taller de planter i disseny d'hort urbà dirigit per l'Aula ambiental de Sant Andreu i finalment vam gaudir d'un tast de vermouths a càrrec d'Emporarom.

El circuit de les Juguines

Aquest ha estat el tercer any que conjuntament amb l'Aula Ambiental de Sant Andreu i amb les persones voluntàries de la recollida de juguines de la parròquia Crist Rei, hem dut a terme una activitat conjunta a la Plaça de Jardins d'Elx per tal de compartir un matí d'activitats familiars al voltant de les juguines. Els infants van poder venir a reparar, donar nous usos i intercanviar les seves juguines per promoure un consum responsable durant les festes de Nadal. Vam poder entrar en calor esmorzant una xocolata calenta amb melindros, i durant tota la jornada vam disposar de jocs i juguines molt interessants. Totes les juguines recollides durant la jornada, es van donar a la campanya de juguines de Reis del barri de la Sagrera. Va ser una activitat molt exitosa i s'ha decidit establir-la com a activitat anual.

Punt de recollida selectiva a la Torre

L'espai relacional és el punt central de recollida de residus de l'equipament, on no només es col·lecten els

residus dels contenidors habituals, sinó que també es fa arreplegament de piles, oli usat i petits electrodomèstics. Es pretén iniciar tot un seguit d'accions per tal de fer pedagogia per la sostenibilitat a

l'edifici.

1.3.4. Infància i família

Al llarg dels 5 anys de vida de la Torre de La Sagrera, s'ha apostat de forma clara per generar comunitat entre les famílies del barri. Per aquest motiu es continua apostant per oferir un espai de joc i trobada familiar, el Raconet de La Torre, així com una oferta de tallers i la creació d'una comissió específica.

El Raconet de la Torre

Un espai per a famílies i, sobretot, per als infants més petits situat a les golfes de la Torre de La Sagrera. Espai de lliure accés, equipat amb material de joc d'ús comunitari adaptat a diferents etapes evolutives. Aquest espai és lliure i gratuït i de responsabilitat compartida.

Aquest any, s'ha consolidat aquest espai. S'ha recollit informació de les persones assistents per poder conèixer les edats i les inquietuds, i una de les conclusions ha estat que el percentatge més alt d'assistència és el de petita infància.

L'horari d'obertura ha anat augmentant cada trimestre, actualment l'horari és el següent:

- Matins (de 10 a 13:30h): dilluns, dimarts, dijous i divendres
- Tardes (de 16:30 a 20h): dilluns, dimarts, dimecres i divendres

Grup de lactància materna

El grup de lactància coordinat des de l'apartat de pediatria del CAP La Sagrera es manté actiu i continua cobrint les necessitats de les mares i nadons. Pel que fa l'aforament del grup hem limitat l'assistència al grup a un màxim d'edat dels infants, concretament als 6 mesos. Tot i així, els canvis de persones assistents s'ha donat de forma gairebé orgànica.

Grup de criança

Des de la Torre apostem per la maternitat conscient i saludable i per la relació entre persones per tal de fer una criança col·lectiva i poder així, establir vincles entre les mares i afavorir un espai on compartir dubtes, inquietuds i emocions, tot amb el suport d'una llevadora del CAP La Sagrera. Aquest grup ha anat creixent i es troba setmanalment. Tot i així, la llevadora només assisteix al grup un cop per setmana i l'altre funciona de forma autogestionada per les pròpies famílies que formen part del grup. Pel que fa l'aforament, actualment està en hores fluïxes. Tot i així, al llarg de l'any vinent engegarem la comissió d'infància i família i debatrem l'enfoc d'aquest grup.

Xerrades relacionades amb la criança i lactància

Al llarg d'aquest any, conjuntament amb el departament de pediatria del CAP de La Sagrera, hem portat a terme diferents xerrades relacionades amb temàtiques que afecten directament a la petita infància. Les temàtiques tractades han sigut les següents:

- Malalties infeccioses a la pell dels nadons
- El son i la infància (dues sessions)
- Primers auxilis en la primera infància
- Per un estiu segur amb infants.
- Com sobreviure a l'hivern amb infants
- De la "A" a la "Z" de les vacunes de pediatria

Tallers d'infància i família

Cal destacar que, al llarg dels diferents trimestres de l'any, hem continuant apostant per mantenir una oferta de tallers destinats a infància i petita infància com el taller d'Estimulació musical, a càrrec d'Àngels Casas o el taller de dansa porteig.

1.3.5. Projecte A La Sagrera Fem Via

El 2020 es va crear una taula de governança amb diferents entitats del barri al voltant de la gestió del projecte 'Casals Comunitaris'. El 2021 aquest espai de trobada es va constituir com a taula comunitària de la Sagrera amb la voluntat de continuar la tasca de coordinació veïnal entre entitats, grups i serveis del barri, detectar necessitats i buscar solucions conjuntes.

El 2022 aquesta tasca es va veure consolidada ja que es va rebre una subvenció de l'Ajuntament de Barcelona per a plans, programes i projectes d'acció comunitària per als anys 2022 i 2023.

El projecte, presentat per la Federació Torre de la Sagrera, amb el vist-i-plau i el consens de la taula comunitària va preveure una serie d'accions encaminades a la dinamització comunitària del barri. Això va permetre la contractació d'un tècnic comunitari que s'encarrega de la coordinació i dinamització del projecte així com l'inici d'un diagnòstic comunitari que es va finalitzar el 2023 i que ha permès realitzar una radiografia del barri per poder detectar necessitats i iniciar projectes adaptats a aquestes necessitats.

La Federació Torre de la Sagrera ha esdevingut així, secretaria tècnica del projecte i com a Casal de barri Torre de la Sagrera hi participa de forma activa a:

- La placeta: assemblea i màxim òrgan de decisió
- Grup motor
- Grup de comunicació

- Grup de joves
- Grup d'activitats
- Grup d'equipaments del barri

Alguns projectes que al llarg d'aquests dos anys han mantingut la seva activitat han estat:

Projecte acompanyament digital

Arrel de la pandèmia, el 2020 es va engegar un projecte basat en el voluntariat per tal de garantir l'accés i la capacitat tecnològica a tota la població. A través del suport mutu, un grup de veïns i veïnes es van autoorganitzar per acompanyar a qui ho necessités en la realització de tràmits en línia i de problemàtiques relacionades amb la tecnologia.

Després d'arribar al seu punt més àlgid al 2021, el 2022 i el 2023 ha patit una davallada de l'activitat. El context post pandèmia ha fet que les demandes disminueixin per diferents factors; han aparegut altres espais on es fa la mateixa tasca, alguns d'ells de forma fixa i presencial, han aparegut demandes complicades de gestionar per part del personal voluntari i s'han derivat les peticions a altres espais més professionalitzats. Actualment, el projecte es troba en un estat de revisió en el que caldrà fer una valoració, en el context actual, de la seva necessitat.

El Bot de la Sagrera

Projecte va veure la llum el 2022 i s'ha mantingut el 2023 amb una davallada del nombre d'interaccions.

El BOT és una senzilla eina de comunicació que, a través del Whatsapp, s'utilitza per oferir informació al veïnat de la Sagrera sobre serveis i entitats del barri.

Grup de participació de A la Sagrera fem via

Al llarg del 2023, hem participat el grup de treball de participació creat per donar a conèixer el projecte comunitari a les persones no associades del barri a través de dues activitats dins del calendari festiu de la Sagrera (Festes de primavera i Festa major).

1.3.6. Enxarxament i col·laboracions en iniciatives del territori

La Torre de la Sagrera participa en diferents espais de trobada, tant d'àmbit municipal com de barri i de districte, que tracten temes relacionats amb els eixos de treball de l'equipament.

El treball en xarxa amb la resta d'equipaments del barri i del Districte és essencial per entendre el nostre paper com a agents socioculturals a la Sagrera.

Xarxa de Casals de Barri

Espai de trobada i d'interrelació entre casals de barri de Barcelona. Promogut des de la Direcció de Serveis d'Acció Comunitària, té com a principal objectiu fer dels equipaments motors d'acció comunitària. Aquesta iniciativa ofereix als casals de barri formació, suport a projectes i un banc de recursos. Aquest any, s'han creat comissions per treballar aspectes concrets al voltant de la gestió de casals de barri: seguretat, eines de gestió i comunicació.

Taula d'equipaments del Districte de Sant Andreu

Espai promogut des de la Direcció de Serveis a les Persones i al Territori- Districte de Sant Andreu, per posar en comú informació i iniciatives culturals sorgides al districte i fomentar-ne d'altres. Des d'aquesta taula es coordina el programa Calidoscopi cultural i la Tardor Solidària.

Xarxa d'horts del districte de Sant Andreu

Aquesta xarxa, va sorgir amb d'altres equipaments i serveis que disposen d'hort o estació de compostatge, tots ells situats al districte de Sant Andreu. Aquest any, cal destacar la festa Hortera portada a terme al nostre equipament amb tots els equipaments i serveis que formen part de la xarxa i la coordinació per part de l'Aula ambiental. Gràcies a aquesta xarxa, les persones voluntàries de diferents horts han pogut trobar-se per tractar diferents inquietuds sobre horticultura i establir relacions més enllà de les del propi equipament o servei.

Xarxa poètica de Sant Andreu

La Xarxa Poètica és el resultat d'un treball en xarxa i autogestionat de diversos equipaments del Districte de Sant Andreu. L'objectiu és contribuir col·lectivament en el gust per la poesia, oferint una programació variada i eclèctica que a la vegada aposti per a la participació ciutadana. Es tracta d'un projecte enriquidor no només pel programa resultant sinó també pel treball realitzat de forma cooperativa entre els diferents equipaments. Enguany, s'ha hagut d'anul·lar, degut a no que no hem obtingut permís per fer l'activitat.

Dones sumem veus

Després d'un any de funcionament de la xarxa, hem portat a terme dues accions més aquest 2023, una activitat conjunta pel 8 de març on vam poder conèixer una mica més els carrers amb nom de dona del nostre barri i de pas, posar en valor a les dones que a diari s'han deixat la pell portant a terme tasques que sovint estan invisibilitzades com tasques de la llar o de cures. La activitat va consistir en una activitat grupal on les persones assistents s'entrevistaven per fer una placa amb el nom de cadascuna i posant en valor les tasques i accions que havia fet aquella persona al llarg dels seus anys de vida.

La segona activitat portada a terme amb la xarxa de Dones sumem veus va ser al voltant del 25 de novembre, dia contra la violència masclista, sota el nom *El masclisme i el racisme no es reciclen, s'erradiquen!*. En aquesta ocasió, l'activitat va tractar la part de gènere vinculada també amb el racisme, dos termes que sovint van de la mà. A través de diferents intervencions, vam "llençar a la brossa" actituds i relats que tractaven maltractament per qüestió de gènere o racista. En aquesta xarxa participem conjuntament amb La Sagrera es mou en femení, Associació de veïns i veïnes de La Sagrera, Mirada de dona, CC La Sagrera, Penya Barcelonista Districte XXVII, Espai Jove Garcilaso, Club patí Congrés, La Sagrera es mou, Associació de comerciants de La Sagrera, Comissió de festes de La Sagrera, Casal de Gent Gran "La Palmera", Espai Bostikina-Sagrera, Associació Musical Andreuenca, Pla comunitari de Navas, Equipament integral Meridiana, Escola i AFA L'Estel.

ProperESS

Dins de ProperESS, Comunalitat dels barris de Sant Andreu, es van crear diverses comissions temàtiques. La Torre hem participat a la coordinadora de cultura comunitària realitzada a diversos equipaments del Districte de Sant Andreu al llarg de l'any. En aquestes trobades hem començat a elaborar un calendari compartit amb 12 equipaments del districte i 4 entitats on compartir activitats referents de cadascú per tal de poder fer accions conjuntes i no trepitjar-nos en la programació cultural.

Calidoscopi cultural de Sant Andreu

Aquest any, el programa del Calidoscopi cultural 2023 ens ha proposat una experiència immersiva en el món del cinema i de les arts audiovisuals.

Des de la Torre de La Sagrera hem acollit dues activitats, per una banda el passi de documental dinamitzat de: Negra, Medhin Tewolde Serrano i per altre, una xerrada on presentavem tota la informació que ha anat sorgint a la premsa sobre la "nova" estació de l'AVE, una xerrada que en clau d'humor ens repasava les promeses de diferents polítics de la suposada imminent estació del tren de gran velocitat.

Tardor solidària

Aquest any, la Tardor Solidària de Sant Andreu ha tractat la temàtica del dret a l'educació, encara a dia d'avui, molt vigent i què cal convidar a reflexionar.

Vam portar a terme la inauguració del cicle amb una visita guiada a una exposició, portada a terme per un projecte del col·lectiu fotogràfic Más Retina, que abordava tres contextos socials

on l'accés a l'educació és molt difícil, o impossible; els infants refugiats sirians al Líban, els infants de la Kenia rural o els que havien estat combatents de les FARC a Colòmbia.

Per altre banda, vam programar una xerrada on tractàvem les lluites per l'escola pública al barri de La Sagrera però es va haver d'anul·lar degut a que finalment no vam trobar ponents per aquell dia.

Altres espais dels quals forma part i participa la Torre de la Sagrera són:

- Plataforma de Gestió Cívica
- Xarxa Barcelona + Sostenible

1.4. AL SERVEI COMUNITARI

La Torre de la Sagrera com a motor social

1.4.1. Servei d'atenció i finestra al projecte

El servei d'atenció és la porta d'entrada al projecte i d'acollida i acompanyament al públic amb una atenció personalitzada a tota persona que ho requereixi, facilitant informació sobre les activitats del casal o sobre els serveis que s'ofereixen en el barri, al Districte i a la ciutat. Es duu a terme de forma presencial, telefònica o per mitjans telemàtics per part dels informadors del centre.

Però més enllà de la tasca purament informativa, des del taulell d'atenció l'equip fa una tasca de coneixement humà de les persones del barri, i de detecció de necessitats, inquietuds i propostes que les persones ens facin arribar, un tret característic que cuidem i ens distingeix com a entitat del barri.

Aquesta detecció és bàsica també per poder seguir creixent i millorant en les activitats i tallers que oferim, així com en les col·laboracions que puguin sorgir. És molt important el continuar escoltant i donar suport per facilitar la participació de tothom, obrint encara més la porta a la confiança i al compromís amb el projecte de les persones usuàries que han continuat donant suport al projecte.

Pel que fa a l'atenció al públic, es pot dividir clarament per etapes:

- Etapa d'inscripcions, on els usuaris truquen, envien correus o venen presencialment per fer consultes sobre la programació o les dates d'inscripció als tallers. Això passa normalment cinc cops a l'any, quatre d'aquests són per inscripcions als tallers i l'altre pel Casal D'estiu. Enguany, a més, hem recuperat inscripcions als tallers de Nadal.

- Etapa de festes (primavera i festa major) on novament els usuaris s'apropen per consultar el programa d'activitats tant del Casal com del barri en general.
- Etapa d'activitats puntuals. Ja siguin activitats programades des del Casal, d'entitats de la Federació o entitats externes.
- I una última etapa que és la de l'atenció més variada i que se succeeix durant tot l'any on es reben consultes més variades com l'horari, el servei d'acompanyament digital, adreces i llocs d'interès, el refugi antiaeri i també, propostes d'exposicions, activitats artístiques o infantils i tallers.

El total de visitants que han passat per la Torre de la Sagrera el 2023 ha estat de **24.476 persones** entre activitats, tallers, exposicions i peticions d'informació.

Hem atès al taulell a un total de **1.327 visitants**, tot i que la presencialitat a l'hora de demanar informació s'ha vist reduïda dràsticament donat que la via d'accés principal a la informació i a la tramitació es fa via web o via correu electrònic.

Tanmateix, s'han contestat un total de **16.885 correus electrònics** durant el 2023, tenint en compte les respostes donades als usuaris en relació a peticions i inscripcions.

1.4.2. Promoció i suport a projectes comunitaris

1.4.2.1. Residència d'entitats

Dins d'aquest apartat cal destacar l'allotjament de diverses associacions de La Sagrera, les entitats que formen part de la Federació i d'altres que volen donar un servei des de la Torre, per poder garantir la gestió ordinària de l'entitat i el seu desenvolupament com a tal, i que basen la seva activitat en les possibilitats del centre i el seu reglament intern. Aquesta cessió podrà tenir caràcter puntual o estable i està contra prestada amb activitats dins la programació o en la participació dels membres de les entitats en les diferents modalitats de participació ciutadana de l'equipament.

Les entitats residents a la Torre de La Sagrera durant el 2023 que formen part de la Federació Torre de La Sagrera són:

- Associació de Veïns i Veïnes de La Sagrera
- Drac, Diables i Gegants de La Sagrera
- Associació Cultural i Gastronòmica Esquesnes platejades
- Associació Cultural i Recreativa Juguem
- Agrupament Escolta i Guia Pau Casals - Minyons Escoltes i Guies de Catalunya
- Associació Juvenil La Sagrera Alternativa
- Associació Social Andròmines

Al llarg de l'any aquestes entitats residents es troben de manera regular als despatxos on duen a terme les reunions de la gestió de l'entitat. Però també es facilita l'ús intensiu dels espais necessaris per a la realització de les seves activitats.

ENTITAT ORGANITZADORA	USOS	USUÀRIES
AEiG Pau Casals	243	3441
Andròmines	84	1008
AVV La Sagrera	29	384
DDGS	34	494
Juguem ARC	40	756
La Sagrera Alternativa	5	34
Esquenes Platejades	5	63
Fem Via	14	125
Total	454	6.305

1.4.2.2. Cessió d'espais d'interès comunitari

Com a entitat de gestió comunitària, una de les línies d'actuació de la Torre de la Sagrera es posar a disposició espais i infraestructures al veïnat, grups, associacions i entitats sense ànim de lucre, amb criteris tècnics, perquè puguin portar a terme les seves activitats, sempre en funció de les possibilitats del centre i del seu reglament intern.

Un suport a mida per al desenvolupament de projectes i iniciatives que siguin d'especial interès socioeducatiu, socioculturals i que sintonitzin amb les demandes i necessitats de la població, estimulant el treball conjunt i la cooperació entre els diferents agents. La relació amb la Federació Torre de La Sagrera queda recollida a través d'un conveni d'ús d'espais.

- **Entitats en règim de contraprestació**

Aquestes entitats fan ús dels espais de manera regular o puntual a canvi d'una contraprestació en la programació de l'equipament. Compten amb un horari i una sala concreta.

Dona Cançó - Coral Performance #metoo

Associació de Consum Ecològic i Responsable 30 Panxes

Varium Dansa

Escola de Música BCN Fusió

- **Entitats, serveis i col·lectius d'interès comunitari**

Entitats, serveis i grups no formals que fan una tasca comunitària al barri. Fan ús de manera regular o puntual amb un horari i una sala concreta.

Sindicat de l'habitatge de la Sagrera

Projecte 'Temps per tu', Ajuntament de Barcelona

Procés comunitari A la Sagrera Fem Via

Sala Garcilaso, Espai Jove Garcilaso

APC (Educadors/es de carrer)

Serveis Socials de Garcilaso

CAP La Sagrera

Escola 30 Passos

Ajuntament de Barcelona. Departament d'interculturalitat i Pluralisme Religios

CEE Pont del Dragó

Serveis Educatius de Sant Andreu (Consorti d'Educació de Barcelona)

Serveis Socials Ajuntament de Barcelona. Direcció de Feminismes i LGTBI Departament d'Atenció de Violències Masclistes

TIPOLOGIA	USOS	USUÀRIES
Cessió d'espais amb contraprestació	28	558
Cessió d'espais amb interès comunitari	114	2.552
TOTAL 2023	142	3.110

1.4.2.3. Lloguer d'espais

Com a part de la funció comunitària que realitza la Torre, aquesta ofereix la possibilitat de llogar diferents espais a persones individuals, empreses i entitats quan fan actes tancats o de pagament. Aquests usos estaran subjectes a pagament, seguint la normativa municipal.

TIPOLOGIA	USOS	USUÀRIES
Lloguers d'espais 2023	114	1.119

1.4.2.4. Racons de trobada

La Torre de La Sagrera disposa de diferents espais de lliure accés per a tot el veïnat amb vocació de ser espais de relació i socialització; l'Espai relacional, El Raconet de la Torre i els espais exteriors.

Aquests espais oberts faciliten la interrelació entre les persones usuàries del centre tant pels qui hi fan estada com pels que participen en alguna de les activitats.

Espai relacional

Aquesta sala, que es troba a la planta baixa, annexa al vestíbul, ha estat equipada amb wifi gratuït, taules i cadires que, en la seva activitat habitual, incita a poder treballar, fer deures, realitzar algun àpat, llegir o reunir-se. És un espai obert en l'horari d'obertura del centre de lliure accés, i que té prou capacitat per acollir diversos grups fent diferents activitats paral·lelament, moltes famílies es reuneixen per a fer els deures o berenar just quan pleguen de l'escola o fan activitats comunes o petites reunions.

Aquesta sala té altres funcions afegides: és un espai per a exposar de forma temporal projectes tant propis com externs i tenir un punt d'intercanvi de llibres autogestionat i fruit de donacions del veïnat. També és el principal lloc de recollida selectiva de residus: bateries, càpsules de la cafetera, oli o petits electrodomèstics que són portats a la deixalleria.

El passat 2022 es va renovar el mobiliari per fer l'espai més atractiu i acollidor i ho hem notat en forma de més persones assistents al dia a dia i moltes valoracions positives dient-nos que és un espai amb molta personalitat i que encaixa molt amb l'estètica arquitectònica de l'edifici.

El Raconet de La Torre. Espai obert de joc i relació

El Raconet de la Torre és un espai comunitari per a famílies, descrit en l'apartat 1.3.4 d'aquesta memòria.

L'horari d'aquest curs, ha anat augmentant i a dia d'avui l'horari d'obertura és el següent.

- Matins (de 10 a 13:30h): dilluns, dimarts, dijous i divendres
- Tardes (de 16:30 a 20h): dilluns, dimarts, dimecres i divendres

Altres espais de relació informal. La terrassa i el pati

L'espai exterior annex a la Torre és un element més de dinamització i trobada. El pati és un espai habitat, viu i canviant. Els bancs, les jardineres, l'hort, els compostadors i la zona de joc fan que sigui un racó agradable i adient per a passar l'estona o gaudir d'algunes de les activitats que s'hi desenvolupen.

D'altra banda, la terrassa ha estat un punt de trobada del lleure del qual han gaudit infants i joves de l'AEiG Pau Casals durant els seus dies de CAU i també s'ha pogut utilitzar per a portar a terme tallers de salut i benestar.

1.4.2.5. Banc de recursos

La Torre de la Sagrera disposa d'un catàleg de material disponible per a ús puntual de les entitats del barri. En funció de la tipologia de material aquest servei pot tenir associat un

dipòsit per cobrir possibles desperfectes en el material. Aquests recursos es poden consultar i estan disponibles a través de la pàgina web.

MATERIAL CEDIT	USOS
Carpes	7
Chromebooks	9
Material de cuina	1
Material de so	1
Nevera	1
Projector	1
Taules	10
Altres	9

1.4.3. Activitats socioculturals, formatives i de lleure

El model de gestió comunitària de la Torre de La Sagrera es basa en la participació ciutadana per anar caminant cap a un projecte sociocultural amb dos vessants; per un costat generar projectes comunitaris fruit de propostes veïnals i necessitats reals i per l'altre la proposta d'activitats i tallers de tota mena que fomentin la cultura de proximitat i que generin espais de trobada entre els veïns i veïnes enfortint així el grau de cohesió social de La Sagrera.

Tot i que els dos objectius es complementen i moltes vegades un és conseqüència de l'altre, és cert que la programació cultural és proposada habitualment des de l'equip de treball que a través d'enquestes al veïnat i un treball en xarxa amb altres entitats i serveis municipals, dissenya una proposta de programació trimestral englobada en els següents àmbits:

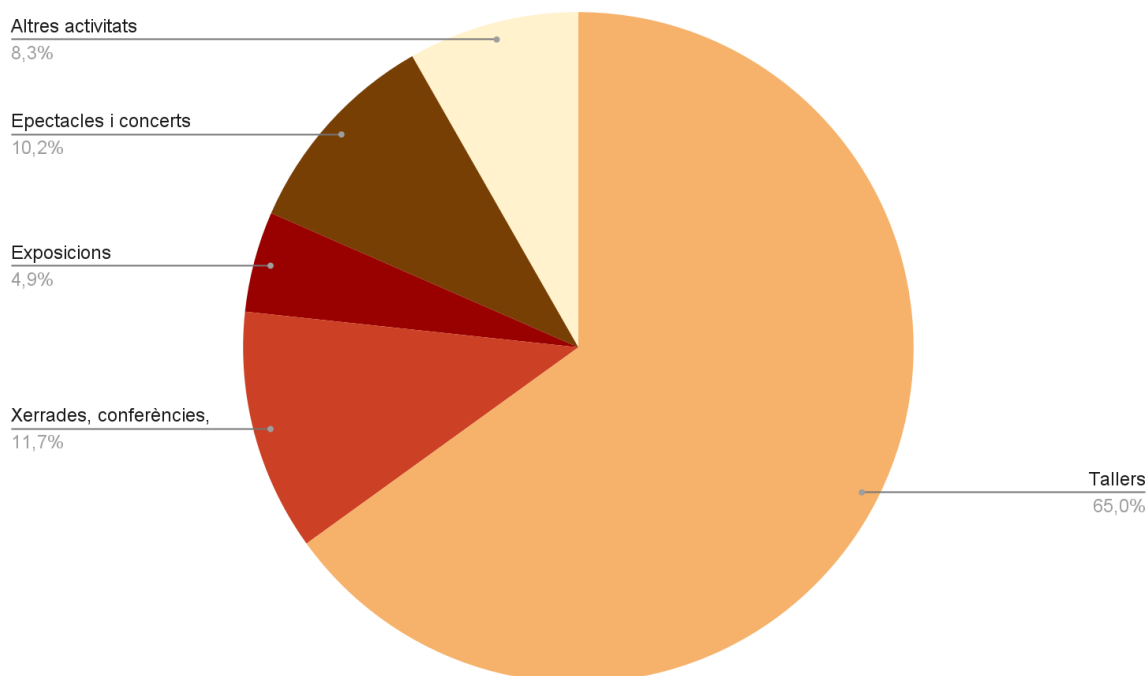
- **Tallers:** programats partint de les necessitats del veïnat del barri i que s'estructuren en diferents propostes de lleure, d'educació no formal, social i cultural i donen resposta a les demandes de la ciutadania amb un doble objectiu: adquirir competències, habilitats i coneixements i establir vincles entre les persones usuàries a través de la participació en les activitats, serveis i programes del casal per tal de generar convivència i solidaritat. Aquestes activitats formatives i socioculturals s'han dut a terme per persones voluntàries o per professionals.
- **Conferències, xerrades, debats i tertúlies:** espais de diàleg amb un eix transversal ja sigui cultural, social, esportiu, educatiu o ambiental, de diferent format i amb la interacció del públic participant.

- **Espectacles, actuacions i cicles socioculturals:** produccions socioculturals de petit format, d'acord amb les característiques de l'espai, i relacionades amb la realitat sociocultural del territori, classificades en format de cicle, mostra o actuacions puntuals.
- **Exposicions;** Les parets i els racons de la Torre de La Sagrera són miralls de l'activitat sociocultural generada que es construeix col·lectivament dia darrere dia . Dins de la programació d'exposicions hi ha un perfil més divulgatiu i un altre més artístic, però sempre en consonància amb aspectes que es volen treballar des de la Federació Torre de La Sagrera
- **Altres:** espais de trobada, festivitats i àpats populars, activitats participatives...

Durant el 2023 s'han realitzat un total de **206 activitats**, de les quals un **65% han estat tallers formatius**, un **12% xerrades**, un **5% exposicions**, un **10% espectacles i concerts** i un **8% activitats participatives sota el concepte 'altres activitats'**.

Les activitats es programen de dilluns a dissabte, sigui quina sigui la seva tipologia. Tanmateix, es prioritza que les activitats siguin en dies laborals.

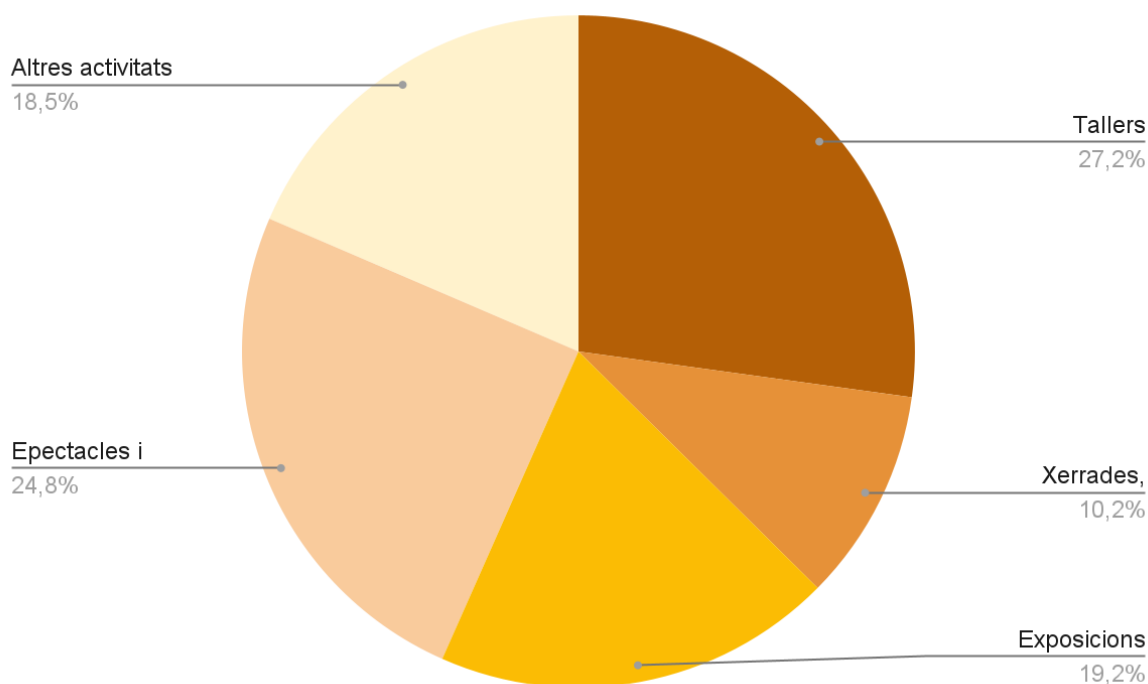
En totes elles es busca una coherència amb el projecte pel que fa a cercar aliances amb el territori i els principis i valors que hi ha darrere de cada acció.

Percentatges del nombre d'activitats realitzades durant el 2023 segons tipologia

Al llarg de l'any han assistit un total de 5.108 persones que s'han beneficiat de les activitats

culturals puntuals (arts escèniques, xerrades, concerts i activitats participatives), exposicions i tallers.

Percentatges del nombre de participants a les activitats realitzades durant el 2023 segons tipologia

TIPOLOGIA D'ACTIVITAT	NOMBRE D'ASSISTENTS
Xerrades, conferències, cinefòrums	523
Espectacles i concerts	1268
Altres activitats participatives	947
Exposicions	982
Tallers formatius	1.388
TOTAL ASSISTENTS 2023	5.108

1.4.3.1. Arts escèniques, xerrades, concerts

Dins de la programació d'activitats de la Torre trobem un gruix d'activitats puntuals que pretenen apropar la cultura, donar sortida a la creació amateur i generar reflexió al voltant d'una temàtica.

La música, les arts escèniques, les arts plàstiques i les xerrades generen aquests espais de trobada veïnal molt ben valorats i especialment necessaris en un moment de crisi emocional.

Enguany s'han programat un total de **21 espectacles, 24 xerrades i 17 activitats participatives**. Un total de **62 esdeveniments**.

En aquesta tipologia d'actes hi han assistit un total de **2.738 persones**.

Espectacles i concerts

MES	TÍTOL	ASSISTENTS
FEBRER	Enterrament de La Sardina	30
FEBRER	8M Llibertats Sexuals	0
FEBRER	Lettering i Poesia - Xarxa poètica	27
MARÇ	Concert de Sant Patrici - Seven Drunken Nights	200
MARÇ	Sessió oberta i espectacle de Castanyoles	6
ABRIL	Matí familiar per Sant Jordi	40
MAIG	Congrés per la recuperació i foment de l'activitat musical femenina	50
MAIG	Teatre <i>Almenys no és Nadal</i>	15
MAIG	Passi del documental "Negra"	0
MAIG	Varium Dansa: "Laboratori de Solos"	90
JUNY	Espectacle familiar <i>On, com, aigua</i>	65
JUNY	Retrobaments - Aigua	25
JULIOL	Llibre <i>El meu avi</i>	45
JULIOL	Retrobaments - Parlous Games	25
JULIOL	Retrobaments - Seven Drunken Knights	40
JULIOL	Retrobaments - El persianas y los influencers muertos	30
OCTUBRE	Festa de la Castanyada	90
NOVEMBRE	Toc d'inici per Festa Major de la Sagrera	80
NOVEMBRE	El masclisme i el racisme, s'erradiquen	30
DESEMBRE	Nadal a la Torre: Tarda de tradicions	80
DESEMBRE	Nadal a la Torre: Fem cagar el Tió	300
TOTAL ESPECTACLES I CONCERTS 2023		1.268

Xerrades

MES	TÍTOL	ASSISTENTS
GENER	Presentació de la Novela <i>El carter</i>	3
GENER	El ferrocarril a la Meridiana	32
FEBRER	Malalties infeccioses a la pell dels nadons	11
MARÇ	Visita guiada a D.O.N.E.S	7
MARÇ	Dona. Fes-te teu el carrer	40
ABRIL	Reunió informativa Casal d'Estiu	20
ABRIL	Xerrada - La son a la infància	15
ABRIL	Presentació del llibre <i>Mitologia dels Països Catalans</i>	16

MES	TÍTOL	ASSISTENTS
ABRIL	Visites guiades per Festa Major de la Sagrera	10
MAIG	Trobada informativa de Corpus	7
MAIG	Presentació de <i>El Xumet de Foc</i>	40
MAIG	Xerrada Primers Auxilis	45
MAIG	La llarga història de les obres de l'estació de La Sagrera	28
MAIG	Xerrada dia sense fum	15
JUNY	Cicle drets i discapacitats "El dret a decidir"	45
JUNY	Xerrada per un estiu segur	25
SETEMBRE	Xerrada - La son a la infància	25
SETEMBRE	Inauguració Tardor Solidària	21
OCTUBRE	Com sobreviure a l'hivern amb infants	14
NOVEMBRE	De la "A" a la "Z" de les vacunes de pediatria	1
NOVEMBRE	Xerrada <i>El crim de La Sagrera i altres assassinats al barri</i>	65
DESEMBRE	Xerrada sobre pediatria	0
TOTAL XERRADES 2023		523

Altres activitats participatives

MES	TÍTOL	ASSISTENTS
GENER	Nous horaris i joguines del Raconet	65
ABRIL	A la Sagrera Fem Via i no volem perdre cap tren	40
MAIG	6è torneig de Magic a La Sagrera	5
JUNY	Catifa de Corpus	300
JULIOL	Casal d'estiu Viu la Cultura Popular	17
SETEMBRE	Parking Day	200
OCTUBRE	Festa Hortera	30
NOVEMBRE	Torneig classificatori pel campionat Mundial de Mindbug	20
NOVEMBRE	Portes obertes a les Nits Jugaires	15
NOVEMBRE	Mostra d'entitats de La Sagrera- Jocs tradicionals	50
NOVEMBRE	Trivial de la Sagrera	60
NOVEMBRE	3r Torneig Stone Age a La Sagrera	11
NOVEMBRE	7è Torneig de MAGIC: THE GATHERING, a La Sagrera	7
NOVEMBRE	23è TORNEIG DE CATAN, A LA SAGRERA	39
DESEMBRE	Circuit de les Joguines	80
DESEMBRE	Juguem! Tarda de jocs familiars	4
DESEMBRE	Juguem! Tornejos Nadalencs	4
TOTAL ALTRES ACTIVITATS PARTICIPATIVES 2023		947

1.4.3.2. Exposicions

Al llarg de l'any es programen un reguitzell d'exposicions, mostres de treball o iniciatives tant individuals com col·lectives que no deixen de ser un recull interactiu de la vinculació de La Sagrera amb el projecte comunitari esdevingut a l'equipament. Aquestes mostres poden ser exposicions de caràcter permanent o exposicions de curta durada.

Enguany, les exposicions han sigut molt variades i hem establert l'espai relacional com a lloc habitual per a les exposicions.

Cal remarcar que un any més hem tingut l'**exposició d'imatgeria Festiva** de forma permanent amb un total de **600 visitants** al llarg de l'any.

En total, més enllà de l'exposició permanent *Imatgeria Festiva* s'han exposat 10 **exposicions** al llarg de l'any.

EXPOSICIÓ	VISITANTS
Mostra de les Sardines dibuixades	40
5 anys de La Torre de la Sagrera	30
D.O.N.E.S	40
La llibreta dels 3 tombs	12
Bèsties de Catalunya	400
	40
	40
	200
	120
	60
TOTAL VISITANTS EXPOSICIONS 2023	982

Exposició permanent d'Imatgeria festiva

La Torre de La Sagrera, en el seu vessant com a Casa de la Festa, té exposades de manera permanent i a la vista de tots els visitants els elements d'imatgeria festiva del barri: el T-Rex Sagresaure, el Drac Volador, la Sagresaureta, la geganta Sagrerina i els seus capgrossos Rocabruna i Rata, de manera que en horari d'obertura (a excepció que no hi siguin per sortida) s'exposen i es permet fotografiar-se amb ells. Totes les peces tenen una petita explicació per a donar a conèixer la seva història, funcions i principals activitats.

Exposicions temporals

Aquest any s'han prioritzat totes aquelles exposicions que tinguessin relació amb les temàtiques tractades a les comissions i col·laboracions amb altres entitats del barri i serveis de ciutat.

Sempre que sigui possible, les exposicions aniran acompanyades d'activitats complementàries, principalment de conferències al voltant de la temàtica de l'exposició.

Al llarg del 2023, la Torre de La Sagrera ha acollit les següents **10 exposicions temporals**:

- **Mostra de les sardines dibuixades**

Vam portar a terme una activitat on la vella quaresma ens va explicar la tradició de l'enterrament de la Sardina en motiu del carnestoltes i vam realitzar un taller on vam pintar sardines per penjar a l'Espai Relacional i tenir-les exposades.

- **5 anys de la Torre de La Sagrera**

En motiu dels 5 anys de La Torre de La Sagrera vam portar a terme un recull de fotografies dels 5 anys d'història del Casal.

- **D.O.N.E.S**

Les inicials D.O.N.E.S. es corresponen amb la paraula dones, però també amb Desigualtat, Oportunitats, Noves visions, Empoderament i Sense límits: els 5 apartats de l'exposició que van servir per explicar quin ha estat i quin ha de ser el paper de la dona en la societat del s. XXI. Un paper imprescindible per aconseguir una societat més justa, plena i lliure per a tots i totes.

- **La llibreta dels tres tombs**

Exposició itinerant que va mostrar els dibuixos realitzats per Urban Sketchers Barcelona durant la preparació dels Tres Tombs de Sant Andreu 2022. Aquesta exposició es va complimentar amb una visita amb els artistes de les diferents obres

- **Mostra de Bèsties**

Una exposició on vam poder veure de prop, la imatgeria festiva de diferents colles catalanes d'arreu del territori. Vam rebre moltes reserves de visita per part de diferents escoles de la Sagrera, finalment ens van visitar un total de 400 infants.

- **L'arbre de Sant Jordi**

En motiu de Sant Jordi vam portar a terme diverses activitats per a infants. Entre totes aquestes vam elaborar un arbre de paper on els diferents infants que venien a gaudir de les

activitats, podien afegir fulles a l'arbre i explicar-nos quin és el seu llibre preferit, enganxant una fulla més a l'arbre.

- **L'escultura com a resultat de l'art d'acció**

Aquesta exposició ens va mostrar una recopilació fotogràfica sobre diferents actes performatius i, com a resultat, va exhibir diverses peces escultòriques conceptuals.

- **L'ou com balla**

Vam tenir la sort de tenir instal·lat al barri de La Torre d'aquesta manifestació, pròpia de la festa del Corpus barceloní. Els elements de l'ou com balla són l'ou, l'aigua (en aquest cas, aire) i l'abundor de flors, tots tres amb interpretacions simbòliques de fecunditat i regeneració, pròpies de l'estació primaveral en plena vitalitat. Aquesta escultura va estar complimentada amb la creació de la catifa de Corpus per part de la comissió de festivitats i tradicions de La Torre.

- **Tardor Solidària**

Com a inauguració de la Tardor Solidària de Sant Andreu, vam poder gaudir d'un projecte del col·lectiu fotogràfic Más Retina, que aborda tres contextos socials on l'accés a l'educació és molt difícil, o impossible; els infants refugiats sirians al Líban, els infants de la Kenya rural o els que havien estat combatents de les FARC a Colòmbia.

- **60 anys de gegants de Barcelona**

Exposició a través dels 600 anys de gegants a la ciutat confeccionada per la Coordinadora de Colles Geganteres de Barcelona.

1.4.3.3. Tallers

Els tallers són activitats formatives que es desenvolupen amb la voluntat d'aconseguir un aprenentatge en la temàtica tractada, però en cap cas és un espai de professionalització formativa.

L'oferta formativa neix de l'escolta i coneixement del territori i es distribueixen en els següents àmbits temàtics:

- Salut i benestar
- Infància i família
- Gastronomia
- Cultura popular i tradicional
- Art i expressió
- Habilitats i coneixement

El programa de tallers de la Torre es basa principalment en tallers que es desenvolupen al llarg d'un trimestre i que possibiliten als participants una millora en la matèria en el transcurs de les setmanes.

Durant aquest any 2023, l'activitat a l'equipament ha tornat a la normalitat del tot.

En total s'han programat un total de 112 tallers i se n'han realitzat 89, el que suposa un **79% de realització**.

Pel que fa a l'assistència s'han inscrit un total de **1.214 persones de les 1903 places oferides**.

TALLERS TRIMESTRALS 2023	Hivern	Primavera	Tardor	TOTALS
Nombre cursos proposats	40	37	35	112
Nombre cursos realitzats	31	30	28	89
Nombre places ofertades	642	655	606	1.903
Nombre de persones inscrites	378	404	432	1.214
Percentatge de tallers realitzats	77%	81%	80%	79%

ÀMBIT	Tallers programats	Tallers realitzats	Sessions programades	Sessions realitzades	Places	Usuàries
ART I CREACIÓ	12	9	124	102	135	85
GASTRONOMIA	10	3	24	11	168	24
HABILITATS I CONEIXEMENTS	20	16	153	118	328	193
SALUT I BENESTAR	35	33	321	305	674	574
INFÀNCIA I FAMÍLIA	17	13	98	70	244	174
CULTURA POPULAR I TRADICIONAL	18	15	110	108	354	164
TOTAL TALLERS 2023	112	89	830	714	1.903	1.214

Hivern 2023

En el primer trimestre de l'any es van programar 39 tallers, **30 van ser realitzats**.

ÀMBIT	Tallers Hivern 2023	Sessions programades	Sessions realitzades	Places	Usuàries	Hores
ART I CREACIÓ	Patchwork hivern - Matí	11	11	10	6	22
	Patchwork hivern - Tarda	11	11	10	11	22

	Iniciació a la màquina de cosir	11	0	10	0	0
	Escriptura creativa	11	11	15	6	16,5
GASTRONOMÍA	Tortell de Reis	1	0	18	0	0
	Cuina per a Nadons	7	0	18	0	0
	Cuina saludable en família	3	3	15	5	4,5
	Botifarra d'ou i coca de llardons	1	0	18	0	0
SALUT I BENESTAR	Power loga	11	11	22	10	13,75
	loga vinyasa	11	11	22	23	13,75
	Tai-Txi-Xuan	11	11	15	13	13,75
	Txikung	11	11	20	18	11
	loga suau	11	11	15	16	11
	Hipopressius	11	11	22	21	11
	GAC (Glutis, abdominals i cames)	11	11	22	21	11
	Mindfulness	11	11	11	12	16,5
	Hatha loga	11	11	22	16	13,75
	Riure per connectar	6	0	12	0	0
	Zumba	11	11	22	22	13,75
HABILITATS I CONEIXEMENTS	Entrenament de la memòria	10	10	15	15	10
	Coffee and English	11	11	15	15	11
	CaminArt - La Sagrera és cultura	11	11	15	8	22
	Riem i recordem	11	0	15	0	0
	Itinerari Rec Comtal	1	1	25	22	4
	Taller d'iniciació a l'ukelele	11	11	11	8	11
INFÀNCIA I FAMÍLIA	Estimulació musical 1	11	11	12	12	11
	Estimulació musical 2	11	11	12	9	11
	Estimulació musical 3	11	11	16	16	11
	Estimulació musical 4	11	11	16	16	11
	Estimulació musical 5	11	11	16	12	11
	Dansa porteig Tarda	1	0	20	0	0

	Dansa porteig matí	1	1	20	8	1
CULTURA POPULAR I TRADICIONAL	Castanyoles	11	11	12	6	11
	Aprèn a tocar la gralla amb Sagrellers	11	11	10	6	11
	Toca la gralla amb Sagrellers	11	11	10	9	11
	Jocs tradicionals de punteria	1	0	25	0	0
	Jocs tradicionals de colla	1	0	25	0	0
	Jocs tradicionals d'habilitat	1	1	25	15	2
	Ballfolka't, Balls de plaça	1	1	20	11	3
TOTAL TALLERS HIVERN 2023		321	281	654	388	346,25

ÀMBIT	Tallers progra mats	Tallers realitzats	Sessions programades	Sessions realitzades	Places	Usuàries
ART I CREACIÓ	4	3	44	33	45	23
GASTRONOMIA	4	1	12	3	69	5
HABILITATS I CONEIXEMENTS	6	5	55	44	96	58
SALUT I BENESTAR	11	10	116	110	205	172
INFÀNCIA I FAMÍLIA	7	6	13	12	100	73
CULTURA POPULAR I TRADICIONAL	8	6	37	35	127	47
TOTAL TALLERS HIVERN 2023	40	31	277	237	642	378

Primavera 2023

En el segon trimestre de l'any es van programar 37 tallers, i **30 van ser realitzats**. A partir d'aquest trimestre vam poder gaudir de més aforament als diferents espais de La Torre.

ÀMBIT	Tallers primavera 2023	Sessions programades	Sessions realitzades	Places	Usuàries	Hores
ART I CREACIÓ	Patchwork hivern - Tarda	11	11	10	11	22
	Esriptura creativa	8	8	15	7	12

	Patchwork hivern - Matí	10	10	10	11	20
	Iniciació a la màquina de cosir	8	8	10	5	12
GASTRONOMÍA	Cuina en família	3	0	15	0	0
	Cuina per a nadons	5	0	18	0	0
	Pa de Sant Jordi	1	0	18	0	0
	Coca de Sant Joan	1	7	18	7	2
SALUT I BENESTAR	Estiraments	6	6	22	22	6
	Power Ioga	6	6	22	10	7,5
	Ioga vinyasa	6	6	22	16	7,5
	Tai-Txi-Xuan	8	8	15	17	10
	Riure per reconnectar	10	0	12	0	0
	Txikung	8	8	22	15	8
	Ioga suau	8	8	15	16	8
	Teoria del ioga	2	2	15	9	2
	Hipopressius	8	8	22	19	8
	GAC (Glutis, abdominals i cames)	8	8	22	22	8
	Mindfulness	10	10	11	12	15
	Hatha ioga	8	8	22	15	10
	Zumba	8	8	22	15	8
HABILITATS I CONEIXEMENTS	Entrenament de la memòria	10	10	15	15	10
	Coffee and English	10	10	15	15	10
	CaminArt - La Sagrera és cultura	10	10	15	5	20
	Riem i recordem	10	0	15	0	0
	Jardi comestible	1	1	20	15	2
	Fem compost comunitari	1	1	20	15	2
INFÀNCIA I FAMÍLIA	Estimulació musical 1	8	8	12	9	8
	Estimulació musical 2	8	8	12	10	8
	Estimulació musical 3	8	8	16	16	8
	Estimulació musical 4	8	8	16	17	8
	Estimulació musical 5	8	8	16	16	8
CULTURA POPULAR I	Castanyoles	10	10	10	7	10

TRADICIONAL	Aprèn a tocar la gralla amb Sagrellers	9	9	10	4	9
	Toca la gralla amb Sagrellers	9	9	10	3	9
	Jocs tradicionals	3	3	75	21	6
	Ballfolka't, Balls de plaça	1	1	20	7	3
TOTAL TALLERS PRIMAVERA 2023		257	234	655	404	287

ÀMBIT	Tallers programats	Tallers realitzats	Sessions programades	Sessions realitzades	Places	Usuàries
ART I CREACIÓ	4	3	37	37	45	34
GASTRONOMIA	4	1	10	7	69	7
HABILITATS I CONEIXEMENTS	6	5	42	32	100	65
SALUT I BENESTAR	13	12	96	86	244	188
INFÀNCIA I FAMÍLIA	5	5	40	40	72	68
CULTURA POPULAR I TRADICIONAL	5	4	32	32	125	42
TOTAL TALLERS PRIMAVERA 2023	37	30	257	234	655	404

Tardor 2023

En el darrer trimestre de l'any es van programar 35 tallers, dels quals **28 van ser realitzats**.

ÀMBIT	Tallers tardor 2023	Sessions programades	Sessions realitzades	Places	Usuàries	Hores
ART I CREACIÓ	Iniciació a la màquina de cosir	11	0	10	0	0,00
	Esriptura Creativa	11	11	15	8	19,25
	Amigurumis	10	10	10	8	20,00
	Patchwork Primavera - Tarda	11	11	10	12	22,00
GASTRONOMÍA	Fem pa	1	1	12	12	4,50
	Tradicions a taula - Panellets	1	0	18	0	2,00

SALUT I BENESTAR	Estiraments	11	11	22	25	11,00
	Ioga Vinyasa	11	11	22	22	13,75
	Power Ioga	11	11	22	11	13,75
	Hatha Ioga	11	11	22	16	13,75
	Zumba	11	11	23	23	11,00
	Tai-txi-txuan	9	9	20	19	11,25
	Mindfulness	9	9	12	12	13,50
	Ioga Suau	9	9	16	17	9,00
	Hipopressius	9	9	22	24	9,00
	GAC (Glutis, abdominals i cames)	9	9	22	22	9,00
	Txikung	9	9	22	23	9,00
HABILITATS I CONEIXEMENTS	Sortida al castell de Torre Baró	1	1	25	28	4,00
	Entrenament de la memòria - Creu Roja	10	10	16	16	10,00
	Plantem amb Planter	1	1	20	5	2,00
	CaminArt	9	9	15	6	18,00
	Defensa personal	9	0	15	0	0,00
	Descobreix la fotografia digital	5	0	15	0	0,00
	Coffee and english	10	10	15	13	10,00
	Taller d'iniciació al Ukelele	11	11	11	2	11,00
INFÀNCIA I FAMÍLIA	Estimulació musical 1 (0-12 mesos)	9	0	12	0	0,00
	Estimulació musical 2 (1-3 anys)	9	0	12	0	0,00
	Estimulació musical 3 (1-3 anys)	9	9	16	16	9,00
	Estimulació musical 4 (1-3 anys)	9	9	16	17	9,00
	Estimulació musical 5 (4-6 anys)	9	0	16	0	0,00
CULTURA	Castanyoles	11	11	12	7	11,00

POPULAR I TRADICIONAL	Aprèn a tocar la gralla amb Sagrellers	10	10	10	1	10,00
	Toca la gralla amb Sagrellers	10	10	10	4	10,00
	Jocs tradicionals	1	1	50	50	2,00
	Balfolk Europeu	9	9	20	13	13,50
TOTAL TALLERS TARDOR 2023		296	243	606	432	311,25

ÀMBIT	Tallers programats	Tallers realitzats	Sessions programades	Sessions realitzades	Places	Usuàries
ART I CREACIÓ	4	3	43	32	45	28
GASTRONOMIA	2	1	2	1	30	12
HABILITATS I CONEIXEMENTS	8	6	56	42	132	70
SALUT I BENESTAR	11	11	109	109	225	214
INFÀNCIA I FAMÍLIA	5	2	45	18	72	33
CULTURA POPULAR I TRADICIONAL	5	5	41	41	102	75
TOTAL TALLERS TARDOR 2023	35	28	296	243	606	432

Tallers puntuals

Dins de la programació trimestral de cursos i tallers hem realitzats tallers d'una sola sessió, per tal de poder fer tastet d'activitats diferents, sobretot en l'àmbit de la gastronomia i de la sostenibilitat ambiental, on hem observat que tenen més aforament els tallers puntuals de que els tallers amb més sessions.

Aquest any 2023 s'han programat un total de 43 accions puntuals al llarg dels tres trimestres, dividits en tres programes diferents, Hivern, Primavera i Tardor, dels quals se'n van dur a terme **30 tallers**.

Talleristes, entitats i la Sagrera

Aquest 2023 s'ha seguit treballant per forjar una proposta vinculada amb l'entorn, així és com s'ha intentat prioritzar que les persones o col·lectius responsables de dur a terme les activitats estiguessin vinculades al territori, és a dir prioritzant en primer lloc el veïnat de La Sagrera.

Així mateix, hem volgut col·laborar intensament amb associacions o grups formats del barri de La Sagrera, en alguns casos també s'ha ampliat al radi, amb tallers realitzats per entitats del districte:

- Associació Cultural i Recreativa Juguem
- Associació de Veïns i veïnes de La Sagrera
- Departament d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona
- Andròmines
- Cooperativa 30 panxes
- Drac, Diables i Gegants de La Sagrera
- Aula Ambiental Sant Andreu
- CAP La Sagrera
- SAAC i altres comerços del barri

1.4.3.4. Espais d'aprenentatge comunitari

Els grups d'aprenentatge comunitari, han augmentant tant el nombre de participants que hem fet inscripció oberta a inici de curs per tal d'obrir la participació a totes les persones per igual.

Durant el 2023 han estat programats i per tan acollits per la Torre els següents grups d'aprenentatge comunitari:

Grup de Patchwork comunitari

Aquest grup està format per persones que volen compartir aquesta tècnica de reciclatge de retalls de roba, i ja no necessiten l'ajuda del taller guiat. Durant aquest 2023, el grup de Patchwork comunitari ha tingut força regularitat. Al llarg d'aquest any, aquest grup ha complert tot l'aforament de la sala. i ha sigut un dels tallers on les persones participants s'han apuntat al setembre.

Quilling. Filigranes de paper

Aquest grup creat a partir d'un interès comú en la tècnica del Quilling, ha seguit molt actiu al llarg d'aquest 2023 i s'ha trobat de forma setmanal menys durant l'estiu. Han participat portant a terme l'exposició de decoració de Nadal.

Jocs de taula - Juguem

L'Associació Cultural i Recreativa Juguem no ha pogut recuperar la seva activitat habitual de Matins de jocs de taula i Juguem en Família..Per altre banda, va poder organitzar una sèrie de tornejos del jocs Catan i Stone Age, en el marc de la Festa Major de La Sagrera, que van tenir força èxit.

Sardanes

El grup de sardanes, S'ha trobat gairebé cada divendres a la tarda i ha seguit creixent i ballant.

Espai de conversa en anglès

El grup de conversa en anglès ha seguit trobant-se amb l'objectiu de conversar i millorar el seu anglès d'una manera més distesa. La participació en aquest grup ha sigut molt canviant, molta gent participa durant una època i marxa i d'altres es queden. Valorem molt positivament aquesta rotació i aquest compartir el lideratge que s'ha creat.

Club de lectura

Al llarg d'aquest any, el grup de lectura s'ha consolidat i conta amb unes 15 persones de mitjana. Valorem molt positivament el fet que és un dels grups que participa també a la comissió gestora.

1.5. COMUNICACIÓ

La comunicació del projecte de la Torre de la Sagrera queda diferenciat entre la difusió en paper, pensada per un públic d'edat avançada, així com per persones arrelades al teixit associatiu i la difusió per xarxes socials, web o correu electrònic, que cerca arribar a un públic més juvenil o més familiaritzat amb les noves tecnologies.

El 2021 es va establir una imatge corporativa pròpia i aquesta diferenciació que a dia d'avui resulta eficaç i ens permet transmetre al públic les activitats i tallers que dinamitzem, així com mantenir actualitzades de novetats a les persones que tenen una vinculació amb el barri o amb l'equipament concretament. En aquest sentit, ens és útil agrupar temàticament allò que es deriva de la nostra acció i treball a través d'elements gràfics i un disseny diferenciat per a cada línia de treball. Tallers, activitats, xerrades, cicles, s'encabeixen en una mateixa línia estètica, però amb elements gràfics propis que permeten a l'usuari identificar ràpidament de què es tracta.

Apostem per fer ús dels suports en paper, per tal de poder encabir tots aquells usuaris que no estan mediàticament alfabetitzats, però també considerem profundament important treballar per optimitzar al màxim els nostres suports digitals, tant per una millor transmissió de la informació com per un millor funcionament intern, que permeti agilitzar els ritmes de treball. N'és exemple l'elevat ús d'Instagram, concretament d'*stories*, per tal de poder difondre ràpidament un missatge entre els nostres seguidors, però no de manera unilateral, sinó cercant la interacció -resoldre dubtes o preguntes, interaccionar, difondre...- o la voluntat de traslladar en la seva majoria les inscripcions al format online, una iniciativa que vàrem començar a aplicar el 2022 i que actualment ens continua resultant molt útil.

1.5.1. Comunicació virtual

La comunicació virtual és un factor clau a l'hora de fer arribar el projecte de la Torre de la Sagrera i de les entitats que la conformen a la resta del veïnat. La comunicació virtual ens permet generar un canal bilateral, on difonem les nostres activitats, exposicions, tallers i informacions, però també on rebem la opinió, comentaris i feedback dels usuaris, tant de manera directa, a través de les seves interaccions, com indirecta, a través de les dades analítiques que ens brinden les diverses xarxes socials i espai web.

XARXES SOCIALS

Són, en especial, les xarxes socials, les que ens permeten que el projecte de la Torre es democratitzi al màxim a través d'Internet. És a través d'aquestes que aconseguim fer-nos ressò d'allò en el que treballem i treballen les entitats de la Federació de la Torre de la Sagrera, però també per mantenir un contacte estret amb el que succeeix al barri, als usuaris i a la resta d'equipaments. En definitiva, les xarxes socials ens permeten fer un pas més per treballar de manera comunitària.

Actualment tenim presència a Facebook, Instagram i Twitter amb assiduitat, difonent la nostra programació i objectius a través d'aquestes.

Malgrat tot, aquest 2023 hem tingut daltavalls en l'ús de les xarxes socials degut a canvis els canvis de personal.

- **Facebook**

En aquesta xarxa social tenim un perfil d'usuari, que compta amb 1860 seguidors.

Enguany les publicacions han estat puntuals, perquè hem prioritzat altres xarxes. El volum més important ha estat cap al desembre amb l'atenció especial a les activitats de Nadal i presentació dels comerços del barri que hi participaven.

Les publicacions amb més interacció i abast són aquelles que presenten informacions

esperades, com la presentació dels tallers nous trimestralment, la programació específica de Nadal o diades concretes (per exemple, l'aniversari de la Torre de la Sagrera).

En la seva majoria, les publicacions consten d'una fotografia explicativa i, d'una descripció que, en ocasions inclou un enllaç d'inscripció, en cas que es requereixi.

	PUBLICACIONS	INTERACCIÓ				
Mes	Número de publicacions	Abast	Nous likes a la pàgina	Interaccions amb contingut	Visites	Clicks a l'enllaç
G	8 0 4 0 0 0 1 0 0 0 0 0 21	1688	6	80	34	1
F		1127	4	5	36	0
M		1601	2	0	47	1
A		1765	2	0	27	3
M		417	4	0	49	0
J		1318	6	7	100	1
J		1269	4	21	105	3
A		261	1	1	65	1
S		350	5	0	50	0
O		955	3	1	42	2
N		222	2	0	71	0
D		854	1	27	102	0

● Twitter

Twitter és una xarxa social en la que publiquem un contingut més concret que a la resta de canals, a banda, ens permet una gran interacció amb les eines de retuitar i citar tuits.

Actualment comptem amb 1139 seguidors, malgrat no publiquem de forma gaire asidua, sinó estratègicament quan volem convocar accions de caire més social o reivindicatiu. La Torre de la Sagrera col·laborem de la mà dels moviments socials per millorar les condicions de vida de les veïnes del barri de la Sagrera.

Twitter ens és útil per difondre informació relacionada amb la vida al barri i a la ciutat i fer difusió d'altres entitats i equipaments amb qui compartim la visió i els objectius. Fem servir fotografies, vídeos i retuits.

Mes	Piulades	Impressions	Resposta	Taxa Interacció	Likes	Clicks enllaç	Retuits	Citats
G	2	2600	0	2,3	33	0	2	0

F	0	185	0	3,0	0	0	0	0
M	2	547	0	1,2	9	0	4	0
A	3	856	1	1,7	11	2	3	0
M	4	641	0	3,2	9	8	5	0
J	4	642	1	3,8	15	3	0	0
J	0	142	0	0,7	1	0	0	0
A	0	61	0	0	0	0	0	0
S	5	1100	1	2,7	6	5	7	1
O	4	1200	0	3,7	8	1	4	2
N	8	1200	2	4,2	10	0	5	0
D	1	326	1	4,5	4	1	1	1

• Instagram

A Instagram comptem amb una comunitat de 2097 seguidors. En aquest any hem fet un total de 126 publicacions, en la seva majoria fotografies en carrusel.

Instagram és una xarxa social que ens permet difondre la nostra programació i notícies a un públic juvenil i adult, que està familiaritzat amb les xarxes socials. És un mitjà útil i ràpid que permet experimentar amb molts formats, tenint en compte que fem un gran ús dels stories, per difondre per segona o tercera vegada aquelles publicacions que ja hem penjat al feed, o per donar visibilitat i generar interacció amb les entitats de la Torre de la Sagrera i d'altres equipaments del barri.

A Instagram apliquem la mateixa línia gràfica que al web i a la resta de xarxes socials. Generem i editem el contingut per xarxes socials, amb els tamanyos específics que requereixen els diversos formats.

Mes	Publicacions	M'agrada	Comentaris	Compartit	Abast
G	9	376	10	2	5386
F	3	80	0	0	1713
M	19	447	12	13	7666
A	14	297	5	12	6671
M	13	239	2	17	5058
J	15	474	27	37	8699
J	9	218	2	11	3345
A	0	0	0	0	0
S	10	213	6	6	5150
O	4	161	8	3	2644
N	7	442	4	21	2626
D	23	303	7	20	8675

- **Correu electrònic**

S'han rebut, durant el 2023, un total de **3658 correus electrònics**. La major part dels correus en referència a informació relacionada amb lloguers i sessions d'espais, seguit de demandes d'informació relacionades amb els tallers o activitats proposades i en tercer lloc, de resolució de dubtes i de les inscripcions al Casal d'estiu.

- **Pàgina web**

La pàgina web és un dels eixos del projecte de la Torre a l'hora de compartir virtualment la nostra tasca i programació, en moltes ocasions, el que difonem a les xarxes socials ha estat prèviament publicat al web, o es remet al web.

La web, és el lloc on es troba no només la difusió, sinó el nostre projecte, els espais dels que disposem, les activitats que fem, les possibles reserves o cessions de sales, el nostre funcionament intern i indicacions per saber com participar de totes elles.

La web, també, és la principal via d'inscripcions a les activitats que es desenvolupen al Casal de Barri. A la web, no només ens encarreguem de la difusió dels tallers i activitats sinó també de la inscripció a les mateixes, incloent-hi el pagament online.

La gestió d'accés és senzilla i facilita l'activitat laboral de la Torre i la viabilitat i execució del projecte, ja que no només redueix la tasca d'informació i recepció, sinó que també informatitza les dades automàticament.. Malgrat això, sent conscients de les barreres d'alfabetització en que es troben, en gran part, la població més envellida, disposem d'inscripcions físiques, per tal de poder cobrir les necessitats de tota la comunitat.

ANY	USUARIS	USUARIS NOUS	SESSIONS
2019	7.790	7.517	15.360
2020	816	812	1004
2021	10.602	10.453	21.215
2022	14.000	13.781	26.460

La pàgina principal del web s'ha treballat, des de l'experiència d'usuari. De dalt a baix compta amb un menú amb les principals informacions que s'hi poden trobar i que a més a més és un clar reflex del projecte Torre de La Sagrera.

Un bloc d'imatges que transcorren a mode de carroussel donen unes pinzellades visuals de l'essència de la Torre: gestió comunitària, xarxa i participació amb dibuixos inspirats en el propi edifici, posant en relleu el seu valor patrimonial.

Li segueixen un bloc de notícies i un altre d'agenda destacada que serveix d'accés ràpid a l'actualitat.

Un últim bloc d'informació que facilita el contacte, l'actualitat a xarxes socials i la subscripció al butlletí informatiu.

El menú desplegable és intuïtiu i permet accedir ràpidament a la informació. S'ha volgut destacar 'gestió comunitària' i 'Casa de la Festa' com a elements definidors del projecte.

- **Butlletí informatiu**

El butlletí informatiu és una eina de comunicació mensual i trimestral, que fem servir per arribar a tots els nostres subscriptors. N'enviem un cada mes, amb la programació i informacions més rellevants, un de trimestral per avisar de l'obertura de places dels nous tallers trimestrals i dos de temàtica específica, un al període de Nadal i l'altre al període de vacances (segons el calendari escolar). No fem més ús del butlletí perquè no sigui pesat per als subscriptors, sinó una eina útil.

És un mecanisme molt útil per als usuaris que ja realitzen o han realitzat alguna activitat a l'equipament i és també una eina de fidelització molt important per crear una comunitat àmplia i constant creixement.

Actualment tenim 2135 contactes, 2059 dels quals estan subscrits al butlletí informatiu.

La base de dades de la Torre de La Sagrera ha crescut durant el 2023 per sobre dels 2000 subscriptors, fet que ha obligat a ampliar la capacitat del butlletí per continuar permetent l'augment de persones inscrites.

El volum durant l'any ha anat creixent lentament, passant d'una comunitat de 1995 subscriptors al gener, a un total de 2042 inscrits al butlletí a l'acabar l'any, que de manera voluntària han donat la seva autorització per poder rebre'l i estar informats.

El seguiment de l'abast dels butlletins també ens facilita poder fer arribar aquestes

comunicacions de manera segmentada segons temàtica/interessos dels usuaris, així com veure quina és la interacció dels receptors en cada un dels enviaments.

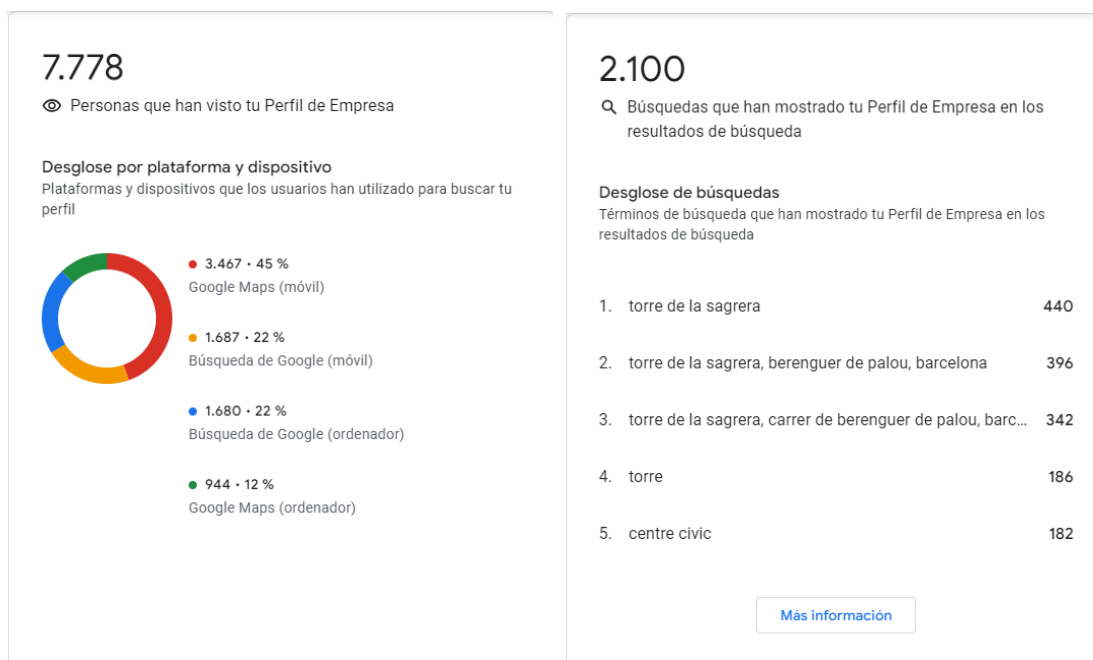
La periodicitat s'estableix d'acord amb la sortida de la programació d'activitats mensual i la de tallers trimestrals, a banda de les comunicacions puntuals que es considerin oportunes.

Mes	Data	Publicacions	Sends	Oberts total	Oberts	Clics totals	Clics	Hard Bounce	Abuse rate	Un-subscribe
G	3/01	Gener 2023	1995	1261	896	341	237	10	0	6
F	1/02	Febrer a la Torre	1998	1162	807	163	100	8	0	3
MÇ	2/03	Març a La Torre 2023	2004	1593	1024	273	150	6	0	3
A	24/03	Programa Primavera 2023	2010	980	666	716	373	19	0	1
MG	28/04	Maig a La Torre	2025	1386	932	205	124	28	0	3
JB	30/08	Juny 2023	2028	1386	897	350	176	25	0	8
JL	21/06	Juliol a La Torre 2023	2030	1595	1032	286	128	22	0	3
S	8/09	Programa Tardor 2023	2049	1950	1223	992	492	18	0	5
O	29/09	Octubre 2023	2050	1406	953	188	117	17	0	6
N	30/10	Novembre 2023	2045	1442	960	268	143	19	0	4
D	29/11	Nadal 2023	2047	1475	996	650	216	18	0	6
	11/12	Programa Hivern 2023-2024	2042	1548	996	636	348	12	0	5

S'han fet un total de 12 comunicacions via el Butlletí informatiu i hem aconseguit augmentar el nombre de subscriptors des del principi de l'any.

- **Google My Business**

Google My Business és una eina que ens permet recopilar dades sobre els usuaris i visitants de la Torre. Ens permet segmentar el nostre públic, saber quines són les demandes veïnals, les cerques, de manera més concreta i acurada i, per tant, definir millor com arribar a les persones i acomplir les seves necessitats.

En aquestes estadístiques podem comprovar que la majoria de cerques que es fan de l'equipament de la Torre de la Sagrera són des del mòbil, concretament cerques des de l'aplicació Google Maps.

En l'altra imatge comprovem quines són les paraules més cercades en les que apareix com a resultat el nostre equipament. Aquestes paraules, posteriorment, les fem servir al web i a les xarxes socials per generar més flux d'usuaris i visitants.

Vistes les estadístiques anteriors, des de la Torre de La Sagrera creiem molt important mantenir actualitzada tota la informació de l'equipament que es pot cercar a través de Google, per tal que la gent ens ubiqui, i pugui saber la tasca que fem.

- **Agendes virtuals**

Per tal d'arribar tant a l'administració com a la ciutadania, generem llistes de distribució específiques perquè arribin a tots aquells organismes que tenen la capacitat de difondre els objectius i les accions que duem a terme a l'equipament.

Aquestes llistes de distribució estan segmentades per públics i s'adrecen a persones i entitats específiques així com a agendes de ciutat, entre d'altres, s'envia informació periòdica a l'agenda municipal, a la de districte de Sant Andreu i a la de la Xarxa de casals de barri.

- **Pantalla de recepció**

Només entrar a la Torre, els visitants es troben amb dos monitors de plasma des d'on, a mode de carrusel, poden veure les properes activitats que es realitzen a la Torre. La informació se

segmenta per pantalla; una d'elles ofereix informació exclusiva de les activitats presents i futures organitzades per la Torre.

Una segona pantalla te com a objectiu esdevenir un canal de difusió de les entitats que formen la Torre. Ja sigui informació de caire més corporatiu o sobre les activitats que realitzen.

1.5.2. Comunicació física

Apostem per una comunicació virtual i física, posant especial èmfasi en cartells d'activitats lúdiques, concerts, contes, xerrades i activitats diverses. Els cartells els pengem dins de la Torre, tenint en compte les tipologies d'activitats -per a infants al raconet o els dies que hi hagi tallers

Mes	Publicació	Tipus	D. Tècnica	Tirada	Distribució
G	Programa d'activitats Hivern 2023	vinil		1	A la Torre
G	Programa d'activitats Hivern 2023	Lona		1	A l'exterior de la Torre
G	Programa d'activitats hivern 2023	Programa de mà	A3 80gr. Digital, quadricromia	300	Torre, Barri i Districte
A	Programa d'activitats Primavera 2023	Flyer Informatiu	A3 80gr. Digital, quadricromia	300	Torre, Barri i Districte
A	Programa d'activitats Primavera 2023	vinil		1	A la Torre
A	Programa d'activitats Primavera 2023	Lona		1	A l'exterior de la Torre
J	Cicle retrobaments	Pòster	A3 80gr. Digital	2	A la Torre i barri
S	Programa d'activitats Tardor 2023	Programa	A3 80gr. Digital, quadricromia	300	Torre de la Sagrera i Districte
S	Programa d'activitats Setembre 2023	Flyer Informatiu	A5	100	Torre de la Sagrera
O	Programa d'activitats Octubre 2023	Flyer Informatiu	A5	100	Torre de la Sagrera
N	Programa d'activitats Novembre 2023	Flyer Informatiu	A5	100	Torre de la Sagrera
D	Programa d'activitats Hivern 2023-2024	Programa	A3 80gr. Digital, quadricromia	300	Torre de la Sagrera i Districte
D	Programa d'activitats Nadal 2023	Flyer Informatiu	A5	100	Torre de la Sagrera

infantils, per al jovent a l'espai relacional o els dies que fa ús de l'espai el CAU...- i fora, als altres equipaments i diversos comerços amb qui mantenim una relació estable.

Programa trimestral de cursos i tallers

A l'inici de cada període d'inscripcions a cursos i tallers s'edita una peça de difusió en paper que inclou l'oferta formativa dels trimestres d'hivern, primavera i tardor. En aquest document els usuaris poden trobar la informació relativa a tots els cursos i tallers proposats, així com els detalls i condicions del procés d'inscripció.

Programa mensual d'activitats

Cada mes editem i publiquem una peça amb les activitats puntuals del mes: xerrades, exposicions, tallers... Aquestes publicacions tenen una mateixa línia de disseny, editada mensualment per nosaltres, que fa que el veïnat pugui reconèixer a simple vista que correspon a la informació de la Torre de La Sagrera.

La informació i el disseny d'aquesta publicació mensual s'adapta també a diferents formats de cartell: mida A3 i A5, que complementen la difusió en els espais de la Torre. Els A3 han estat exposats a les vitrines i els A5 s'anaven imprimint a demanda.

1.6. L'EQUIP HUMÀ

L'equip de treball ha patit canvis al llarg de l'any, tant pel que fa a les persones que l'integren com a la distribució de tasques d'aquestes.

L'equip actual consta de les persones i càrrecs següents:

una persona amb tasques de coordinació i gerència, una persona amb tasques de dinamització i coordinació de projectes comunitaris, una persona informadora amb funcions de programació de tallers i una persona informadora amb tasques de comunicació. Totes elles a jornada completa.

CÀRREC	NÚM. DE PERSONES	HORES SETMANALS
Direcció i gerència	1	37,5
Dinamització i coordinació de projectes comunitaris	1	37,5
Informació i programació de tallers	1	37,5
Informació i comunicació	1	37,5

Des de l'octubre, s'han anat definint constantment les tasques internes de cada lloc de treball fomentant en tot moment una visió transversal de la dinamització i el desenvolupament comunitari.

La programació de tallers, que fins ara requeria en la figura de la persona dinamitzadora, ha passat a una de les persones d'informació amb una remodelació horaria i d'aquesta manera la persona de dinamització pot dedicar més hores a tasques comunitàries en el barri, vessant que des de fa anys quedava coix per manca d'hores.

El 2023 també ha estat un any de canvis en l'equip. L'Òscar Martínez, informador de la Torre, és substituït per Vinyet Maduell amb motiu d'una petició d'excedència. I, el juliol de 2023, finalitza el contracte de la Vinyet i dona lloc a l'incorporació de la Marina Pardo, que ha ocupat el càrrec d'informació i comunicació fins a l'actualitat.

Igualment, continuem des del mes d'octubre de 2022, amb el Francesc Blanco com a tècnic comunitari del barri amb motiu d'esdevenir, la Federació Torre de la Sagrera, secretaria tècnica i adjudicatària de la subvenció pel Projecte de Dinamització Comunitària de la Sagrera.

1.7. INDICADORS DE PARTICIPACIÓ

			INDICADORS D'ACTIVITAT DEL CASAL		TORRE DE LA SAGRERA				
Àmbit	Nº	Dimensions	Nº	Descripció Indicador	T1	T2	T3	T4	TOTAL ANY
A. Escolta	A.1	Pro-activitat	1	Assistència en representació del Casal					
				Nombre d'òrgans de participació i espais de trobada a nivell de barri, districte i Ciutat.	22	19	17	23	81

	A.2	Plural	2	Participació organitzativa Nombre de persones diferents que han participat alguna vegada en tasques d'organització d'activitats programades pel Casal.	17	18	19	18	72
	A.3	Resposta	3	Activitats programades Nombre total d'activitats programades del Casal.	28	35	16	36	115
			4	Activitats en col·laboració (%) Activitats programades del Casal que han estat coproduïdes o produïdes en col·laboració amb una o varies entitats.	43%	69%	27%	56%	50%
			5	Activitats pròpies (%) Activitats del Casal de producció pròpia en el trimestre.	64%	37%	63%	44%	39%
B. Accessi bilitat	B.4	Inclusió de persones diverses	2	Ídem descripció indicador 2	17	18	19	18	72
	B.5	Ús per part d'entitats, grups i serveis	6	Cessió d'espais Nombre de demandes de cessió d'espais rebudes amb contraprestació i sense.	6	8	6	10	30
	B.6	Pluralitat d'oferta	7	(%) de cursos i tallers realitzats	60%	53%	0%	51%	51%
			8	Nombre de persones que han participat en cursos o tallers realitzats.	412	427	0	441	1280
			9	(%) de xerrades, conferències i cinefòrums realitzades	7%	15%	19%	7%	10%
			10	(%) d'exposicions realitzades	4%	7%	6%	1%	4%
			11	(%) espectacles realitzats (teatre, dansa, música, concerts...)	7%	9%	25%	7%	9%
			12	(%) d'altres activitats dutes a terme	21%	16%	50%	34%	26%
C. Autono mia	C.7	Auto-organitz ació usuaris	2	Participació organitzativa Nombre de persones diferents que han participat alguna vegada en tasques d'organització d'activitats programades pel Casal.	17	18	19	18	72

	C.8	Metodologia comunitària	13	Activitats amb metodologia comunitària Nombre d'activitats del Casal fetes amb metodologia comunitària.	4	5	1	7	17
	C.9	Incorporació d'usuaris i projectes als espais de presa de decisions del casal	14	Gestió del Casal Nombre de persones diferents que han participat en la gestió del Casal.	14	15	10	14	53

2. MEMÒRIA ECONÒMICA

El 2020 es va produir una forta davallada d'ingressos provinents d'activitats i de lloguer d'espais, principals fonts d'ingrés de la Torre. Els anys posteriors s'han caracteritzat per una lenta recuperació que no s'ha fet efectiva fins aquest 2023, en què els ingressos de tallers han superat les xifres pre-pandèmiques.

Així mateix, s'ha tornat a recuperar l'equilibri entre una oferta d'activitats gratuïtes i de pagament que ha permès l'augment d'ingressos propis a la vegada que ha garantit l'accés a tot tipus de públic.

En conclusió, la recuperació econòmica i l'aposta per consolidar una oferta d'activitats que doni resposta a les necessitats del barri han estat els principals elements definidors del panorama econòmic del darrer any.

L'àmbit de tresoreria s'ha desenvolupat de la següent manera:

Ingressos	Total	% Respecte del total
Aportació institucional. Subvencions Aj BCN - Districte Sant Andreu	122.268,52 €	75,33 %
Inscripcions tallers trimestrals	37.299,85 €	22,98 %
Espectacles i altres activitats	769,05 €	0,47 %
Lloguer d'espais i material	1.954,17 €	1,20 %
Altres ingressos (vending, etc)	21,90 €	0,01 %
Total ingressos 2023	162.313,49 €	100,00%

A mode de resum:

- El total d'ingressos del 2023 ha estat de 162.313,49 €
- ⬆ d'ingressos totals del 2023 del 1,6% respecte al 2022
- El 75,33 % dels ingressos corresponen a les subvencions de l'Ajuntament de Barcelona.
- El 24,66 % restant prové de recursos d'autofinançament del mateix projecte: lloguer d'espais i material, activitats i vending. El 2022 representaven el 21,11 %.
- ⬆ d'ingressos propis del 18,8 %, seguint la tendència a l'alça dels anys anteriors

Tal com s'esperava, la principal font d'ingressos segueix sent l'aportació anual de l'Ajuntament de Barcelona al projecte, que ha suposat el 75,3 % dels ingressos. Cal destacar l'augment d'ingressos propis en concepte d'activitats (23,45% del total), lloguer d'espais (1,20% del total) i vending (0,01%) amb motiu de la recuperació de les activitats i serveis de la Torre. Aquest fet ha suposat un augment d'ingressos propis del 18,8% respecte l'any passat, continuant la tendència a l'alça dels darrers anys.

Despeses	Total	% Respecte del total
Persones	120.710,28 €	73,97 %
Tallers trimestrals	18.922,20 €	11,60 %
Espectacles i altres activitats	2.126,80 €	1,30%
Comunicació i altres serveis professionals independents	13.442,42 €	8,24%
Material fungible	3.435,49 €	2,11%
Assegurances	2.571,94 €	1,58%
Manteniment i inversions	1.981,78 €	1,21%
Total despeses 2023	163.190,91 €	100,00 %

Tal com estava previst, la partida amb més cost, que ha suposat el 73,97 % del total de les despeses, ha estat la de **persones**. Aquesta ha patit un augment amb motiu de la rotació de persones, l'augment de les taules salarials del conveni del lleure i de la pujada de l'IPC.

Pel que fa a les **activitats**, la despesa suma un total de 21.049 € i representa el 12,90% del pressupost total. En aquesta partida s'inclouen el **tallers trimestrals**, que representa la segona partida amb més cost, un 11,60% del pressupost i els **espectacle i activitats puntuals**, amb un

1,30%. Tot i que la despesa en tallers ha augmentat, el total d'activitats ha disminuït respecte l'any anterior ja que enguany s'han realitzat més activitats i espectacles en col·laboració amb altres entitats, equipaments i serveis que han permès repartir costos.

Altres augments importants han estat el de **comunicacions i altres serveis professionals independents**, 13.442,42€, amb motiu de la contractació d'un servei de manteniment de l'equip informàtic i audiovisual i de les formacions i protocols en matèria de prevenció de riscos laborals, com l'estudi de riscos psicosocials i el protocol de prevenció de l'assetjament laboral i sexual.

A nivell de **manteniment i inversions** s'ha hagut de comprar una taula de despatx per fer front a les necessitats de l'equip i un projector portàtil, necessari pel desenvolupament de les activitats, amb un import total de 1.981,78€.

Relació del total d'inversions	Import
Mobiliari per despatx	1.460,30 €
Projector	521,48 €
TOTAL	6.837,49 €

Resultat de l'exercici 2023

	TOTAL
Ingressos	162.313,49 €
Despeses	163.190,91 €
RESULTAT	-877,42€

El resultat final de l'exercici 2023 és de **877,42 euros negatius**.